Nr. 68 (15.158). Lwów, sobota 25. marca 1939. Rok XL.
Ч. 68 (15.158. Львів, субота 25. березня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Легіон Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Телефонати про Карпатську Україну.

У звязку з учорашньою конфіскатою мусимо обмежувати до мінімум інформації про деякі теперішні явища і події у Карпатській Україні. Через те скорочуємо телефонічні розмови з нашим празьким кореспондентом, який зате друкуватиме свої враження з останніх подій на терені колишньої Чехословаччини й у теперішньому Протектораті Чехії і Моравії — у циклі статтей. РЕДАКЦІЯ.

——о——

За намовою чехів виселили січовиків.

(Телефонат до „Українських Вістей“).

(Від Редакції „У. В.“: Сьогоднішня наша розмова букарештенського кореспондента була пять разів переривана і залишилася незакінчена. Тому не можемо подати всіх вістов.)

Букарешт, 23. III. год. 11-та вночі.

Президент о. д-р Волошин всупереч поголоскам не виїхав до Льондону і досі залишається в Югославії. До поїздки до Льондону намовляли през. о. д-ра Волошина т. зв. бенешівські кола. Можна сумніватися чи през. о. Волошин піде на ці намови.

Між утікачами з Карпатської України: українцями і чехами доходило до гострих непорозумінь. Українці рішуче запротестували проти того, щоб їх приміщувати разом з чехами, які відограли супроти українців таку ганебну ролю. На цьому тлі чеські старшини напали в Сиготі на інж. Бойка та на одну жінку і чинно їх зневажили. До табору з чехами зголосилося 6-ох українців з д-ром Дудикевичем.

Д-ра Калинюка, голову виборчої комісії, розстріляли таки в Тячеві, де він залишився до останньої хвилини і кермував евакуацією.

Виясиюється, що згаданих учора січовиків виселили румуни за намовою чехів, які донесли на січовиків — мовляв — це терористи, вислані з ціллю диверсії до Румунії.

Румунська преса дальше поміщує обширні вістки про Карпатську Україну. „Універсул“ подає, щоправда перестарілі вістки, але підкреслює геройство карпатоукраїнських військ, що мусять признати навіть ворог. Поважний часопис „Порунка Време“ поміщує основну статтю Петра Поповича, п. н. „Проблема Карпатської України“, в якій автор атакує Мадярщину.

Бої невгавають. Січовики... (в цьому місці телефонічну розмову перервано і годі було навязати сполуку).

Завзяті бої не вгавають.

ВІДЕНЬ, УПС. „Дойче Альгемайне Цайтунг“ у статті п. н. „Бенастанні бої в Карпатській Україні“ пише: Згідно з останніми вістками з Карпатської України не вгавають там бої українського населення з мадярами. Дуже завзяті бої йдуть в околиці Рахова та Іршави.

„Ді Цайт“ пише: Хуст, що є в руках мадярів, українські січовики часто атакують. Дальші бої йдуть в околиці Іршави. В західній частині Карпатської України ставлять теж опір мадярам. Територія між Великим Березним та словацькою границею є ще в руках українців. Вони мали дістати допомогу зі східньої Словаччини, де мешкає коло 200.000 українців. Число вбитих по обох боках є далеко більше ніж це виходить з офіційних комунікатів.

Марш мадярських військ на Словаччину.

ВІДЕНЬ, У. П. С. Вечірня віденська преса принесла вістку, що в четвер 23. ц. м. правильні частини мадярської армії перейшли словацький кордон у трьох місцях. Братиславська радіовисильня потвердила цю вістку. Одночасно подала приказ головного команданта Глінкової Гвардії Шаньо Маха, щоб її відділи обсадили кордон. Словаки — заявив мін. Мах — боронитимуть непорушности словацької території до останньої краплини крови.

ЩО КАЖЕ СЛОВАЦЬКИЙ КОМУНІКАТ?

БРАТИСЛАВА, ПАТ. В ночі на четвер мадярські війська перейшли мадярсько - словацьку границю, в напрямі Велике Березне, Старина. В год. 8-ій мадярські війська дійшли до Улича — Ублі, Крчави, Янковець, (6—10 км. від границі), в год. 11 мадяри були на шляху Ростоки, Кальне, Фокишівці. Міністр національної оборони Чатльос і головний командант Глінкової Гвардії Мах видали негайно необхідні розпорядки. Словацьку границю змінено на цілій лінії. Шеф політичного штабу Глінкової Гвардії Мургаш виїхав зі старшинами на інспекцію кордону від Братислави через Нітру на схід. У прем. Тісо відбулася нарада. Словацький уряд розвинув енергійну діяльність на військовім і дипломатичнім полі. Головний командант Глінкової Гварді Мах наказав поготівля членів Гвардії в усіх сумежних повітах з Мадярщиною. Членів Гвардії, які є одночасно резервістами, покликано до війська.

ТЕЛЕГРАМА З ПРОТЕСТОМ І ВІДПОВІДЬ МІН. ЧАКІ.

Словацький міністр закордонних справ вислав до Будапешту телеграму з протестом проти маршу мадярських військ до східньої Словаччини. Мін. Чакі відповів, що накаже перевести негайно слідство і повідомить про вислід словацький уряд. Одночасно звернув увагу, що східній кордон ще неустійнений і можливо, що з цього приводу дійшло до льокальних сутичок між словацьким і мадярським військом.

Кореспондент ПАТ-а довідується з добре поінофрмованих джерел, що мадяри не мають ніяких територіяльних вимог до Словаччини. Одначе у Словаччині є багато громад з українським населенням і тому треба перевести деякі поправки границі. Це населення демонструвало в останніх днях кількакратно. Можливо, що у звязку з тим дійшло до дрібних граничних подій.

ЩО КАЖЕ МАДЯРСЬКИЙ КОМУНІКАТ?

Тому, що треба було забезпечити залізничий шлях у долині р. Уж мадярські військові відділи обсадили в четвер кілька місцевостей на захід від долини Ужу. Як відомо границя між Словаччиною і Підкарпатською Русю ніколи не була устійнена, що було причиною постійних непорозумінь. Тепер привернено спокій, а щоб усунути всякі спори в майбутньому мішана мадярсько-словацька комісія устійнить остаточно кордон. З тією метою мадярський уряд шукає контакту з братиславським урядом.

Велика Британія проти панування Німеччини над Европою.

В четвер пополудні мін. Бонне вів дальші переговори з мін. Галіфаксом в палаті громад в присутности прем. Чемберлена, амб. Корбена та урядовців Форін Офісу. Політичні кола повідомляються, що між В. Британією та Францією дійшло до порозуміння у справі спільної акції проти Німеччини в Европі. Далі означено взаїмну співпрацю на випадок евентуальної агресії Німеччини в західній Европі. До спільної акції дійде автоматично навіть на випадок посереднього нападу через Голяндію, Бельгію або Швайцарію.

„Ню Кронікль“ пише: Мін. Бонне дав мін. Галіфаксові зобовязання на письмі, що Франція вестиме спільну акцію з В. Британією проти дальшого поширення німецької агресії в Европі. Автоматична акція обох держав розтягається на цілу західну Европу. Франція намагається виєднати згоду Англії у справі оборони перед агресією її союзників: Польщі, Румунії та Югославії.

ВІДПОВІДЬ СССР. НА СПІЛЬНУ ДЕКЛЯРАЦІЮ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

Совітський уряд дав прихильну відповідь на англійську пропозицію у справі спільної деклярації Англії і Франції щодо положення в Европі.

Знаменна заява премієра Чемберлена.

Прем. Чемберлен склав у четвер 23. ц. м. заяву на тему европейського положення. Останні потягнення німецького уряду — заявив прем. Чемберлен насунули питання, чи цей уряд не змагає шляхом нових потягнень до панування над Европою і чи не посунеться ще далі. Якщоб дійсно так було, британський уряд змушений заявити, що подібні зусилля викликали б успішний спротив уряду В. Британії та інших держав, які цінять свою волю. Тепер ще не можу скласти заяви у справі переговорів з іншими урядами. Одначе бажаю вияснити, що британський уряд не думає ставати на шляху якихнебудь слушних зусиль Німеччини до поширення її закордонної торговлі ні до створення в Европі бльоків держав з протилежними ідеями внутрішнього ладу. Але не можемо згодитися на те, що незалежні держави змушується виректися своєї незалежности. Ми рішені протиставитися новим подібним зусиллям усіми засобами.

Nr. 68 (15.158). Lwów, sobota 25. marca 1939. Rok XL.
Ч. 68 (15.158). Львів, субота 25. березня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.
DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
" Банку Чеських Лєгіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Телефонати про Карпатську Україну.

У звязку з учорашньою конфіскатою мусимо обмежувати до мінімуму інформації про деякі теперішні явища і події у Карпатській Україні. Через те скорочуємо телефонічні розмови з нашим празьким кореспондентом, який зате друкуватиме свої враження з останніх подій на терені колишньої Чехословаччини й у теперішньому Протектораті Чехії і Моравії — у циклі статтей. РЕДАКЦІЯ.

—o—

За намовою чехів виселили січовиків.

(Телефонат до „Українських Вістей").

(Від Редакції „У. В.": Сьогоднішня наша розмова букарештенського кореспондента була шість разів переривана і залишилася незакінчена. Тому не можемо подати всіх вістоκ.)

Букарешт, 23. III. год. 11-та вночі.

Президент о. д-р Волошин всупереч поголоскам не виїхав до Льондону і досі залишається в Югославії. До поїздки до Льондону намовляли през. о. д-ра Волошина т. зв. бенешівські кола. Можна сумніватися чи през. о. Волошин піде на ці намови.

Між утікачами з Карпатської України: українцями і чехами дохолило до гострих непорозумінь. Українці рішуче запротестували проти того, щоб їх приміщувати разом з чехами, які відограли супроти українців таку ганебну ролю. На цьому тлі чеські старшини напали в Сиготі на інж. Бойка та на одну жінку і чинно їх зневажили. До табору з чехами зголосилося 6-ох українців з д-ром Дуликевичем.

Д-ра Калинюка, голову виборчої комісії, розстріляли таки в Тячеві, де він залишився до останньої хвилини і кермував евакуацією.

Виясняється, що згаданих учора січовиків виселили румуни за намовою чехів, які донесли на січовиків — мовляв — це терористи, вислані з ціли диверсії до Румунії.

Румунська преса дальше поміщує обширні вістки про Карпатську Україну. „Універсул" подає, щоправда перестарілі вістки, але підкреслює геройство карпатоукраїнських військ, що мусить признати навіть ворог. Поважний часопис „Порунка Време" поміщує основну статтю Віктора Поповича, п. н. „Проблема Карпатської України", в якій автор атакує Мадярщину.

Бої невгавають. Січовики... (в цьому місці телефонічну розмову перервано і годі було навязати сполуку).

Завзяті бої не вгавають.

ВІДЕНЬ. УПС. „Дойче Альгемайне Цайтунг" у статті п. н. „Безнастанні бої в Карпатській Україні" пише: Згідно з останніми вістками з Карпатської України не вгавають там бої українського населення з мадярами. Дуже завзяті бої йдуть в околиці Рахова та Іршави.

„Ді Цайт" пише: Хуст, що є в руках мадярів, українські січовики часто атакують. Дальші бої йдуть в околиці Іршави. В західній частині Карпатської України ставлять теж опір мадярам. Територія між Великим Березним та словацькою границею є ще в руках українців. Вони мали дістати допомогу зі східньої Словаччини, де мешкає коло 200.000 українців. Число вбитих по обох боках є далеко більше ніж це виходить з офіційних комунікатів.

Марш мадярських військ на Словаччину.

ВІДЕНЬ, У. П. С. Вечірня віденська преса принесла вістку, що в четвер 23. ц. м. правильні частини мадярської армії перейшли словацький кордон у трьох місцях. Братиславська радіовисильня потвердила цю вістку. Одночасно подала приказ головного команданта Глінкової Гвардії Шаньо Маха, щоб її відділи обсадили кордон. Словаки — заявив мін. Мах — боронитимуть непорушности словацької території до останньої краплини крови.

ЩО КАЖЕ СЛОВАЦЬКИЙ КОМУНІКАТ?

БРАТИСЛАВА, ПАТ. В ночі на четвер мадярські війська перейшли мадярсько - словацьку границю, в напрямі Велике Березне, Старина. В год. 8-ій мадярські війська дійшли до Улича — Ублі, Крчави, Янковець, (6—10 км. від границі), в год. 11 мадяри були на шляху Ростоки, Кальне, Фокишівці. Міністр національної оборони Чатльос і головний командант Глінкової Гвардії Мах видали негайно необхідні розпорядки. Словацьку границю зміцнено на цілій лінії. Шеф політичного штабу Глінкової Гвардії Мурґаш виїхав зі старшинами на інспекцію кордону від Братислави через Нітру на схід. У прем. Тісо відбулася нарада. Словацький уряд розвинув енергійну діяльність на військовім і дипльоматичнім полі. Головний командант Глінкової Гвардії Мах наказав поготівля членів Гвардії в усіх сумежних повітах з Мадярщиною. Членів Гвардії, які є одночасно резервістами, покликано до війська.

ТЕЛЕҐРАМА З ПРОТЕСТОМ І ВІДПОВІДЬ МІН. ЧАКІ.

Словацький міністр закордонних справ вислав до Будапешту телеграму з протестом проти маршу мадярських військ до східньої Словаччини. Мін. Чакі відповів, що накаже перевести негайно слідство і повідомить про вислід словацький уряд. Одночасно звернув увагу, що східній кордон ще неустійнений і можливо, що з цього приводу дійшло до льокальних сутичок між словацьким і мадярським військом.

Кореспондент ПАТ-а довідується з добре поінформованих джерел, що мадяри не мають ніяких територіяльних вимог до Словаччини. Одначе у Словаччині є багато громад з українським населенням і тому треба перевести деякі поправки границі. Це населення демонструвало в останніх днях кількакратно. Можливо, що у звязку з тим дійшло до дрібних граничних подій.

ЩО КАЖЕ МАДЯРСЬКИЙ КОМУНІКАТ?

Тому, що треба було забезпечити залізничий шлях у долині р. Уж мадярські військові відділи обсадили в четвер кілька місцевостей на захід від долини Ужу. Як відомо границя між Словаччиною і Підкарпатською Руссю ніколи не була устійнена, що було причиною постійних непорозумінь. Тепер приверне спокій, а щоб усунути всякі спори в майбутньому мішана мадярсько-словацька комісія устійнить остаточно кордон. З тією метою мадярський уряд шукає контакту з братиславським урядом.

Велика Британія проти панування Німеччини над Европою.

В четвер пополудні мін. Бонне вів далі переговори з мін. Галіфаксом в палаті громад в присутности прем. Чемберлена, амб. Корбена та урядовців Форін Офісу. Політичні кола запевнюються, що між В. Британією та Францією дійшло до порозуміння у справі спільної акції проти Німеччини в Европі. Далі означено взаємну співпрацю на випадок евентуальної агресії Німеччини в західній Европі. До спільної акції дійде автоматично навіть на випадок посереднього нападу через Голяндію, Бельгію або Швайцарію.

„Ню Кронікль" пише: Мін. Бонне дав мін. Галіфаксові зобовязання на письмі, що Франція вестиме спільну акцію з В. Британією проти дальшого поширення німецької агресії в Европі. Автоматична акція обох держав розтягається на цілу західну Европу. Франція намагається виєднати згоду Англії у справі оборони перед агресією її союзників: Польщі, Румунії та Югославії.

ЗГОДА СССР. НА СПІЛЬНУ ДЕКЛЯРАЦІЮ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

Совітський уряд дав прихильну відповідь на англійську пропозицію у справі спільної декларації Англії і Франції щодо положення в Европі.

Знаменна заява премієра Чемберлена.

Прем. Чемберлен склав у четвер 23. ц. м. заяву на тему европейського положення. Останні потягнення німецького уряду — заявив прем. Чемберлен насунули питання, чи цей уряд не змагає шляхом нових потягнень до панування над Европою і чи не посунеться ще далі. Якщоб дійсно так було, британський уряд змушений заявити, що подібні зусилля викликали б успішний спротив уряду В. Британії та інших держав, які цінять свою волю. Тепер ще не можу скласти заяви у справі переговорів з іншими урядами. Одначе бажаю вияснити, що британський уряд не думає ставати на шляху якихнебудь слушних зусиль Німеччини до поширення її закордонної торговлі ні до створення в Европі бльоків держав з протилежними ідеями внутрішнього ладу. Але не можемо згодитися на те, що незалежні держави змушується виректися своєї незалежности. Ми рішені протиставитися новим подібним зусиллям усіми засобами.

Мораль чи сила?

Львів, 23. березня 1939.

(К.) Німецька публіцистика пояснює тріюмфи німецької експансії такою формулою: „на сторінки всесвітньої історії, писаної досі кровю, впровадила Німеччина вперве ідею як переможну політичну силу". Окреслення тієї ідеї доволі містичне. „Покликання до життя і впорядкування нової Міттельевропи", чи перехід від права на самовизначення до „ідеї райху", чи врешті „марш у простір німецького призначення" — все це фрази, які і кажуть аж надто багато і саме тому не кажуть нічого. Справді важко в них дошукатися вказівок для реальної політики. Зате куди більша реальна позиція це 80-міліонова сконсолідована німецька маса. Фактично вона робить історію наших днів. Без її розторощуючої сили не багато помогли б німцям усі штудерні теорії та формули про політичну ідею.

Та, здається, ані велитенська динаміка німецької нації, ані її провід, ані її політична ідея не вияснюють феномену, що його не знає всесвітня історія. Без вистрілу, без крови, силою якоїсь демонічної суґестії відбулись у днях і годинах переміни, для яких — в інших умовинах — потрібно десятків і сотень років та потоків крови. Це все не могло статися лише під напором німецької агресії. **Рівнобіжно з нею мусіли заломитись ідейні підстави дотеперішньої европейської політичної системи.** Може й не здаємо собі ще справи з того, що 15. березень 1939. р. буде не лише датою політичною. Він відмежовуватиме дві ріжні історичні доби, ріжні формами політичного думання, канонами суспільної моралі, культурою боротьби і засадами, на яких спірається взаємне довіря народів.

Щож може бути простішого у своїй внутрішній льогіці, як політичний плян: Австрія — Судети — Чехія — Клайпеда? Проте він до останнього свого звена постійно „заскакував" европейську політику. Правда, виконання цього пляну вдаряло своєю прецизністю і наглістю. Правда й те, що тут ота прецизна методика йшла впарі з якимсь таким моральним натиском, який нівечив сенс усякого ризика та паралізував охоту противитися. Та все ж, чи це виправдує, щоб народи йшли смирно назустріч власної загибелі, зі спаралізованими осередками волі? Німецькі політики й публіцисти шукають у всесвітній історії за тим правом, яке узасаднювало б нинішній німецький наступ. Вдумаймося в сенс питань німецької публіцистики: „яким правом — запитує вона — зважуються англійці виступати проти влаштування нових умовин у чесько-моравському просторі? Англійці, які не мають ніякого правного титулу до власности еспанського Ґібральтару, італійської Мальти, грецького Кипру, єгипетської Александрії, арабського Адену — як лише право сили." „Буде напевне практичніше і це поглибить лише вартість дискусії, коли в прилюдної дебати відкинемо поняття гуманности, цивілізації, міжнародного права і міжнародного довіря" (Гебельс, „Ф. Беобахтер" з 21. III, ц. р.). Нема сумніву, що коли поставити на одну терезку безкровну інкорпорацію Чехії та Моравії і на другу кроваве завоювання Судану й Індій, то при всьому нашому нинішньому жалю до німців за їх поведінку — важко не признати їм правди щодо згаданих паралель.

Справді важко шукати у всесвітній історії духа тієї моралі, яка стояла б вище від — сили. Чи під цим оглядом змінив щось або вніс щось нове день 15. березня 1939? Справді, ми навчились 15. березня цього року, що великі сильні держави мають „право" здобувати собі без стриму чужу територію, зате малим відмовляють права до життя. Ми навчились, що моральні засади в руках могутніх: це сила, яка бє у кволих мов таран з двома однаковими кінцями, раз у цю, раз у ту сторону. Від Австрії по Клайпеду прикладів десять. Скачуть перед нами, мов химерний „Ванька-Встанька". Навіть Совітам вільно цього тарану вживати. І вони „протестують" проти наступу мадярів на Карпатську Україну. Бо це — мовляв — насилля над елементарними правами цього краю"... Пан Літвінов говорить ті слова навіть не заїкнувшись. Немов його земляки та його держава рахується та колинебудь рахувалась з отими правами.

Врешті ясно сьогодні, що ані малі народи ані великі, які боронять свого стану посідання перед німецькою агресією, не мають уже тепер якоїсь нової ідейно-політичної системи, яка заступила б розторощену стару. Всі ці фрази про самовизначення, міжнародню солідарність, оборону існуючої політичної рівноваги, виконання зобовязань і т. п. покорчились, стали маленькі, пощезали як дим, або як — статті мінхейського договору. Навіть смертельно і безпосередньо загрожені народи не мають ще виробленої фільософії оборони. Або покоритись „добровільно" німецькій експансії, добувши такі уступки, як чехи чи литовці, або боронитись до останньої краплини крови — ось ціла фільософія радше детермінації ніж політичного пляну. „До останньої краплі крови" — сказала Швайцарія, „до останнього вояка — проголосила Литва. І віддала Клайпеду. „Литві не залишалось нічого іншого, як цей край віддати, або наразити себе на смертельну небезпеку" — чули ми вчора в радіо. Деж поділись клявзулі чи засади досі діючої европейської системи? Чому, здавалося, ще вчора втримувала вона почуття безпеки, давала захист під своїм вязанням і Швайцарії і Литві, а сьогодні замість неї оце зловіще „або — або"? Якийсь несамовитий глум і мелянхолія пробивається зі слів: „Литва зрозуміла катеґоричний наказ хвилини". Очевидно, після німецького ультиматум: або буде виповнена пропозиція „добровільно" відступити Клайпеду, або наступить збройна інтервенція. Правда, Клайпеда (Мемель) — це своїм характером і населенням німецьке місто і тому мемельську справу трудно порівнювати на 100 відс. з празькою. Але тут і там — той сам чинник сили.

Таким робом нова дійсність після 15. березня 1939 викинула зі словника народів, які знайшлись у засягу німецьких імперіяльних інтересів, слова „політичне порозуміння", або „невтральність". Чи сторінки дальшої історії писатиме далі „німецька ідея" чи може кров? Чи Німеччина, оперта об свій новий, поширений, життєвий простір обмежиться лише до середущої і полуднево-східньої Европи, чи захоче порядкувати цілу Европу? На ці питання не вміє ніхто відповісти. Не вміємо й ми, українці. Певне одно: у них скривається також наша, українська доля.

Серед руїн старої европейської політичної системи і в пошуканнях за новою, українці входять мабуть у період деконюнктури. Зате є один наш плюс на тлі тієї всієї нинішньої міжнародньої дійсности: знаємо, що перед нашою політикою не стоїть грізна альтернатива деяких держав: або васальність або боротьба до останнього вояка. Ми є фактором розгривки у чужих руках, які для себе цю альтернативу вирішують. **У такій ситуації перед нами одинока правда: творім власну політичну силу.** Це стара політична мудрість, старий комунал, який у звичайних часах є полинялою фразою, до того він очевидний і ясний. Щойно у надзвичайних часах він набирає надзвичайного змісту. Від того, як ми його виконаємо, як розбудуємо і зосередимо всі живі сили українського народу, залежить, чи з політичного мряковиння, де потапають „нічні" річи, де й нас заховано, вийдемо на денне світло. Це станеться тим скорше, чим скоріше саме цей комунал стане засадою, яка впорядковуватиме цілість нашого життя. Іншої політичної мудрости сьогодні не придумаємо. Не придумаємо теж іншого пояснення на вислів „політична сила", як тільки пригадку: кується вона серед морочливої щоденної конструктивної праці та щоденної боротьби.

З польської преси.

Одна ситуація у двох світлах.

Ніхто навіть не спокушується забавитися у пророка та бодай натякнути кількома словами, як розвинуться далі події в Европі. Останній, такий ненадійний і просто очайдушний, крок Гітлера у першу чергу збентежив світ. Преса станула перед тією самою загадкою, що й велика політика. Це просто несамовите становище: нічого не знати або у найкращім випадку здогадуватися без найменших підстав і даних про те, що думає і що зробить у найближчій годині людина, що у теперішній ситуації має змогу робити те, що їй подобається. Світ перестав уже навіть здогадуватися, перестав відгадувати думки і пляни канцлера Великої Німеччини. Світ чекає... А ті, яких це найближче обходить, заметушилися. Але сьогодні ще нічого не можна сказати про те, що з тієї метушні вийде. Коли йде про польську пресу, то її думки у цій справі зводяться до двох категорій. За зразок першої категорії можна взяти статтю п. н. „Англія творить протинімецьку коаліцію", що її вмістив ендецький „Ґлос Народови" (ч. 81 з 22-го березня ц. р.) з Вильна:

> „Однаково гостро — читаємо там — як льорд Галіфакс виступив кілька днів тому Чемберлен... Але на промовах не кінчиться реакція західньої Европи проти анексії Моравії та Чехії. Франція зареаґувала на нарушення европейської рівноваги ухвалою повновластей для уряду. Після ухвали повновластей французький уряд сконцентрувався у цілій своїй акції на внутрішній організації країни та на розпорядках мілітарного характеру і характеру економічної та фінансової організації. Зате дипльоматичну ініціятиву і керму широкою дипльоматичною акцією Париж залишив зовсім Льондонові."

Англія — пише „Ґлос Народу" — творить тепер протинімецьку коаліцію в Европі, щоб припинити дальші німецькі окупації. Хто ж уже входити у склад тієї коаліції? „Ґлос Народови" відповідає на це питання:

> „У першу чергу, зовсім природно, Франція й Англія. Найтісніша політична, господарська та військова співпраця „великих демократій Заходу" — це доконаний факт. Для повної картини укладу відносин в Европі необхідно пригадати, що Польща знаходиться в тісному союзі і Францією та Румунією, як теж, що ...

Мораль чи сила?

Львів, 23. березня 1939.

(К.) Німецька публіцистика пояснює тріюмфи німецької експансії такою формулою: „на сторінки всесвітньої історії, писаної досі кровю, впровадила Німеччина вперве ідею як переможну політичну силу". Окреслення тієї ідеї доволі містичне. „Покликання до життя і впорядкування нової Міттельевропи", чи перехід від права на самовизначення до „ідеї райху", чи врешті „марш у простір німецького призначення" — все це фрази, які і кажуть аж надто багато і саме тому не кажуть нічого. Справді важко в них дошукатися вказівок для реальної політики. Зате куди більша реальна позиція це 80-міліонова сконсолідована німецька маса. Фактично вона робить історію наших днів. Без її розторощуючої сили не багато помогли б німцям усі штудерні теорії та формули про політичну ідею.

Та, здається, ані велитенська динаміка німецької нації, ані її провід, ані її політична ідея не вияснюють феномену, що його не знає всесвітня історія. Без вистрілу, без крови, силою якоїсь демонічної суґестії відбулись у днях і годинах переміни, для яких — в інших умовинах — потрібно десятків і сотень років та потоків крови. Це все не могло статися лише під напором німецької агресії. Рівнобіжно з нею мусіли заломитись ідейні підстави дотеперішньої европейської політичної системи. Може й не здаємо собі ще справи з того, що 15. березень 1939. р. буде не лише датою політичною. Він відмежовуватиме дві ріжні історичні доби, ріжні формами політичного думання, канонами суспільної моралі, культурою боротьби і засадами, на яких спірається взаємне довіря народів.

Щож може бути простішого у своїй внутрішній льогіці, як політичний плян: Австрія — Судети — Чехія — Клайпеда? Проте він до останнього свого звена постійно „заскакував" европейську політику. Правда, виконання цього пляну вдарило своєю прецизністю і нагальністю. Правда й те, що тут ота прецизна методика йшла впарі з якимсь таким моральним натиском, який нівечив сенс усякого ризика та параліжував охоту противитися. Та все ж, чи це виправдує, щоб народи йшли смирно назустріч власної загибелі, зі спараліжованими осередками волі? Німецькі політики й публіцисти шукають у всесвітній історії за тим правом, яке узасаднювало б нинішній німецький наступ. Вдумаймося в сенс питань німецької публіцистики: „яким правом — запитує вона — зважуються англійці виступати проти влаштування нових умовин у чесько-моравському просторі? Англійці, які не мають ніякого правного титулу до власности еспанського Ґібральтару, італійської Мальти, грецького Кипру, египетської Александрії, арабського Адену — як лише право сили." „Буде напевне практичніше і це поглибить лише вартість дискусії, коли в прилюдної дебати відкинемо поняття гуманности, цивілізації, міжнародього права і міжнародього довіря" (Гебельс, „Ф. Беобахтер" з 21. III. ц. р.). Нема сумніву, що коли поставити на одну терезку безкровну інкорпорацію Чехії та Моравії і на другу кроваве завоювання Судану й Індій, то при всьому нашому нинішньому жалю до німців за їх поведінку — важко не признати їм правди щодо згаданих парралель.

Справді важко шукати у всесвітній історії духа тієї моралі, яка стояла б вище від — сили. Чи під цим оглядом змінив щось або вніс щось нове день 15. березня 1939? Справді, ми навчились 15. березня цього року, що великі сильні держави мають „право" здобувати собі без стриму чужу територію, зате малим відмовляють права до життя. Ми навчились, що моральні засади в руках могутніх це сила, яка бє у кволих мов таран з двома однаковими кінцями, раз у цю, раз у ту сторону. Від Австрії по Клайпеду прикладів досить. Скачуть перед нами, мов химерний „Ванька-Встанька". Навіть Совітам вільно цього тарану вживати. І вони „протестують" проти наступу мадярів на Карпатську Україну. Вони — мовляв — насилля над елементарними правами цього краю"... Пан Літвінов говорить ті слова навіть не заікнувшись. Немов його земляки та його держава рахується та колинебудь рахувалась з отими правами.

Врешті ясно сьогодні, що ані малі народи ані великі, які боронять свого стану посідання перед німецькою аґресією, не мають уже тепер якоїсь нової ідейно-політичної системи, яка заступила б розторощену стару. Всі ці фрази про самовизначення, міжнародню солідарність, оборону існуючої політичної рівноваги, виконання зобовязань і т. п. покорчились, стали маленькі, пощезали як дим, або як — статті мінхейського договору. Навіть смертельно і безпосередньо загрожені народи не мають ще виробленої фільософії оборони. Або покоритись „добровільно" німецькій експансії, добувши такі уступки, як чехи чи литовці, або боронитись до останньої краплини крови — ось ціла фільософія радше детермінації ніж політичного пляну. „До останньої краплі крови" — сказала Швайцарія, „до останнього вояка — проголосила Литва. І віддала Клайпеду. „Литві не залишалось нічого іншого, як цей край віддати, або наразити себе на смертельну небезпеку" — чули ми вчора в радіо. Деж поділись клявзулі чи засади досі діючої европейської системи? Чому, здавалося, ще вчора втримувала вона почуття безпеки, давала захист під своїм вязанням і Швайцарії і Литві, а сьогодні замість неї оце зловіще „або — або"? Якийсь несамовитий глум і мелянхолія пробивається зі слів: „Литва зрозуміла катеґоричний наказ хвилини". Очевидно, після німецького ультиматуму: або буде виповнена пропозиція „добровільно" відступити Клайпеду, або наступить збройна інтервенція. Правда, Клайпеда (Мемель) — це своїм характером і населенням німецьке місто і тому мемельську справу трудно порівнювати на 100 відс. з польською. Але тут і там — той сам чинник сили.

Таким робом нова дійсність після 15. березня 1939 викинула зі словника народів, які знайшлись у засягу німецьких імперіяльних інтересів, слова „політичне порозуміння", або „невтральність". Чи сторінки дальшої історії писатиме далі „німецька ідея" чи може кров? Чи Німеччина, оперта об свій новий, поширений, життєвий простір обмежиться лише до середущої і полуднево-східньої Европи, чи захоче порядкувати цілу Европу? На ці питання не вміє ніхто відповісти. Не вміємо й ми, українці. Певне одно: у них скривається також наша, українська доля.

Серед руїн старої европейської політичної системи і в пошуканнях за новою, українці входять мабуть у період деконюнктури. Зате є один наш плюс на тлі тієї всієї нинішньої міжнародньої дійсности: знаємо, що перед нашою політикою не стоїть грізна альтернатива деяких держав: або васальність або боротьба до останнього вояка. Ми є фактором розгривки у чужих руках, які для себе цю альтернативу вирішують. **У такій ситуації перед нами одинока правда: творім власну політичну силу.** Це стара політична мудрість, старий комунал, який у звичайних часах є полинялою фразою, до того він очевидний і ясний. Щойно у надзвичайних часах він набирає надзвичайного змісту. Від того, як ми його виконаємо, як розбудуємо і зосередимо всі живі сили українського народу, залежить, чи з політичного мряковиння, де потапають „вічні" річи, де й нас заховано, вийдемо на денне світло. Це станеться тим скорше, чим скоріше саме цей комунал стане засадою, яка впорядковуватиме цілість нашого життя. Іншої політичної мудрости сьогодні не придумаємо. Не придумаємо теж іншого пояснення на вислів „політична сила", як тільки пригадку: кується вона серед морочливої щоденної конструктивної праці та щоденної боротьби.

З польської преси.

Одна ситуація у двох світлах.

Ніхто навіть не спокушується забавитися у пророка та бодай натякнути кількома словами, як розвинуться далі події в Европі. Останній, такий ненадійний і просто очайдушний, крок Гітлера у першу чергу збентежив світ. Преса станула перед тією самою загадкою, що й велика політика. Це просто несамовите становище: нічого не знати або у найкращім випадку здогадуватися без найменших підстав і даних про те, що думає і що зробить у найближчій годині людина, що у теперішній ситуації має змогу робити те, що їй подобається. Світ перестав уже навіть здогадуватися, перестав відгадувати думки і пляни канцлера Великої Німеччини. Світ чекає... А ті, яких це найближче обходить, заметушилися. Але сьогодні ще нічого не можна сказати про те, що з тієї метушні вийде. Коли йде про польську пресу, то її думки у цій справі зводяться до двох катеґорій. За зразок першої катеґорії можна взяти статтю п. н. „Англія творить протинімецьку коаліцію", що її вмістив ендецький „Ґлос Народови" (ч. 81 з 22-го березня ц. р.) з Вильна:

„Однаково гостро — читаємо там — як льорд Галіфакс виступив кілька днів тому Чемберлен... Але на промовах не кінчиться реакція західньої Европи проти анексії Моравії та Чехії. Франція зареаґувала на нарушення европейської рівноваги ухвалою повновластей для уряду. Після ухвали повновластей французький уряд сконцентрувався у цілій своїй акції на внутрішній організації країни та на розпорядках мілітарного характеру і характеру економічної та фінансової організації. Зате дипльоматичну ініціятиву і керму широкою дипльоматичною акцією Париж залишив зовсім Льондонові."

Англія — пише „Ґлос Народу" — творить тепер протинімецьку коаліцію в Европі, щоб припинити дальші німецькі окупації. Хто ж уже входити у склад тієї коаліції? „Ґлос Народови" відповідає на це питання:

„У першу чергу, зовсім природно, Франція й Англія. Найтісніша політична, господарська та військова співпраця „великих демократій Заходу" — це доконаний факт. Для повної картини укладу відносин в Европі необхідно пригадати, що Польща знаходиться в тісному союзі з Францією та Румунією, як теж, що її

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на квітень 1939.

Складанки помаранчевої краски є вільні від почтової оплати.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

силля В. Британії сконцентруються тепер на тому, щоб приєднати для протинімецького фронту Мадярщину та Юґославію. Не без значіння теж становище Злучених Держав, які зривають з політикою невтральности і приступають теж до протинімецького фронту. Але сук цілої ситуації знаходиться в Римі. Правильно пише французька преса, що найбільш актуальна справа — навязати з Італією дипльоматичну розмову, що мала би на меті зашахувати і зарадити евентуальній спільній акції оси Берлін—Рим у напрямі заходу за ціну деяких уступок на користь італійських ревіндикацій."

Інакше дивиться на справу „Роботнік". У статті п. н. „Що зроблено досі у відповідь на наїзд?" (ч. 83 з 23-го березня ц. р.). підписаній буквою Б, читаємо:

„Є намагання в Анґлії та у Франції навязати тісніші взаємини зі Злученими Державами, де гтлерівський наїзд викликав велике поруцення, і також з совітською Росією. Але як досі, невідомо, чи ті намагання увінчаються успіхом. Якщо йде про совітську Росію, то відбулися в Льондоні розмови з амбасадором Майським, який заявив, що Росія готова порозумітися з Анґлією, що від того порозуміння залежить світовий мир та що ніщо не стоїть на перешкоді англійсько-російської приязні. Від відвідин мін. Гадсона у Москві чекають ближчих даних, на яких можна було б сперти дальші кроки в напрямі англійсько-совітського зближення.

„Але правду кажучи, не треба привязувати більшої ваги до тих спроб, поки у проводі уряду стоїть Чемберлен. Він мусить під першим громовим враженням наїзду на Чехію робити от так для ока деякі уступки опінії. Але він привязаний всією душею до своєї дотеперішньої політики і за ніщо не піде на „ідеольоґічну" боротьбу з фашизмом. Це не є людина боротьби з Гітлером і Мусоліні̇ем. А тому, що політика Франції секундує у всьому Анґлії, то треба бути дуже обережним в оцінці виступів теперішніх владарів Льондону і Парижа."

„Роботнік" уважає, що керманичі дотеперішньої політики Анґлії та Франції не повинні залишатися надалі у проводі політики.

„Даладіє дістав від парляменту повновласти диктаторського характеру. Прилюдна опінія обох країв рахувала на те, що ті, що вели мінхенську політику і є відповідальні за упадок Чехословаччини, підуть на заслужений відпочинок. Але на те якось зовсім не заноситься, а у Франції, як видно, „мінхенці" замість димісії дістають диктаторську владу."

Реакція Анґлії та Франції — пише „Роботнік" — на гітлерівський наїзд обмежилася до того, що вони не признали окупації Чехії. Але „події гонять із такою швидкістю, що небавом Анґлія та Франція будуть примушені до акції."

НІМЕЧЧИНА ДАЄ БЕЛЬҐІЇ ҐАРАНТІЇ?

Як твердить „Дейлі Мейль", Німеччина дала підчас тайних переговорів Бельґії ґарантію, щодо округи Ойпен-Мальмеді, яку Бельґія дістала від Німеччини на основі версайського миру. Заяву в цій справі бупім то зложить бельґійський премієр підчас промови в Ойпен.

—о—

ЗА ТРИ ДНІ НЕ БУДЕ ВЖЕ ЧЕСЬКОЇ АРМІЇ.

Як подають з Праги, до трьох днів закінчиться демобілізація чеської армії. Частину підстаршин приймуть до німецького цивільного державного, вояки працюватимуть при будові німецьких шосей. Питання заняття для чеських старшин ще не вирішене.

Українці!

Майже всю державну територію Карпатської України заняла вже Мадярщина. Народи чеський і словацький пішли власними шляхами, розбивши державну федерацію, якої вони разом із карпатськими українцями були членами.

Оперта лише на свої сили, Карпатська Україна не могла вдержатись під збройним напором мадярських військ. Не помогли відклики до сиґнатарів віденського арбітражу, засаду самовизначення безоглядно потоптано. Надлюдськими жертвами і геройством останки карпатоукраїнської збройної сили боронять ще на карпатських верховинах права до життя своєї держави і свою військову честь.

Українці! Зрозумілий біль, що огортає нас сьогодні. Одначе нам не вільно піддаватись цим людським почуванням. Не вільно нам ні на одну хвилину заломитись і піддатися зневірі! Не вільно нам ні на хвилину ослабити темпо нашої щоденної національної праці! Живемо в часах, де кожна хвилина слабости чи розгублености громадянства може спричинити необчислені наслідки для цілої національної збірноти. За всяку ціну мусимо виробити в собі свідомість, що ми, як і інші народи, знайшлись на повороті історії. Її подих несеться сьогодні понад народами, нівечить кволих і розєднаних, але вдержує при житті сильних вірою в себе й у свою ідею.

Залишені власним силам, ми повинні бути свідомі відповідальности, яка сьогодні на всіх нас тяжить. Усі народи шукають сьогодні захисту і ратунку у власних вартостях моральних і матеріяльних. І ми підпорядкуймо всі свої вимоги, бажання і потреби наказам національного розуму! Не даймо послуху підшептам невідповідальних одиниць, які будуть нам показувати чужих богів! Історична хвилина ставить до української національної зорганізованости найвищу вимогу — одностайно стати до відповідальної співпраці, обєднати всі творчі сили української збірноти і сперти на них долю цілого народу.

Українці! Взиваємо Вас скрити біль з приводу траґедії наших Закарпатських Братів у найглибші тайники наших сердець! Не час на біль, зневіру, не час на розгублення і заломання.

Нехай у гарті духа і моральній силі Української Нації кується її Доля!

ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБЄДНАННЯ:
Василь Мудрий, Володимир Кузьмович.

ЗА ДРУЖИНУ КНЯГИНІ ОЛЬГИ:
Константина Малицька, Мілена Рудницька.

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНУ ПАРТІЮ:
Д-р Володимир Старосольський, Д-р Рудольф Скибінський

ЗА СОЦІЯЛІСТИЧНО-РАДИКАЛЬНУ ПАРТІЮ:
Д-р Іван Макух, Д-р Матвій Стахів.

ЗА ФРОНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ:
Дмитро Паліїв, Сильвестер Герасимович.

На чім полягає ремілітаризація Аляндських островів?

ВИЯСНЕННЯ ФІНЛЯНДСЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Міністр законд. справ Еркке зясував у парляменті справу ремілітаризації Аляндських островів, згідно з виміною нот між Фінляндією та Швецією.

Фінляндія має право переводити оборонну підготову на південь від означеної границі; на північ від неї могтиме Фінляндія дати населенню військовий вишкіл, мати військові відділи зі шведською урядовою мовою, протилетунську і прибережну артилерію, оборонний воєнний матеріял, літаки для співділання з артилерією, хвилево також воєнний корабель. Оба уряди порозуміються, яка може бути максимальна кількість військ на островах.

Оба уряди вислали до сиґнатарів конвенції про Аляндські острови ноти, в яких стверджують, що ремілітаризація островів не нарушила б у нічім автономії. Населення островів дістане військовий вишкіл під проводом старшин, що добре володіють шведською мовою.

Фінляндія хоче закріпити свою політику невтральности та становище північних держав, з якими вона хоче співпрацювати у всіх ділянках.

—о—

Міністерство внутрішніх справ введе в життя декрет про протекторат у Чехії.

РІБЕНТРОП РЕЗИДУВАТИМЕ НА ГРАДЧАНАХ.

БЕРЛІН, АТЕ. Появився декрет з підписом Гітлера та міністра внутр. справ Фріка про протекторат у Чехії та Моравії. Він має лише 3 параграфи:

1) Протектор є одиноким представником канцлера у протектораті; він підлягає безпосередньо канцлерові.

2 Декрет про протекторат вводить у життя міністр внутр. справ, з яким німецькі органи влади обовязані порозумічатися при всіх постановах, що торкаються протекторату.

3) Канцлер видає виконавчі постанови щодо першого параграфу декрету, міністр внутрішніх справ — щодо другого.

Фон Нойрат обійме функції протектора в найближчім часі. Він мешкатиме на Градчанах, де будуть також бюра протекторату.

—о—

Туреччина прилучиться до кожної анґльо-французької акції?

Як подає „Івнінґ Стандард", на ранішньому засіданні уряд розглянув відповіди деяких держав, що їхню опінію сондував мін. Галіфакс. Турецький уряд заявив, що він готов прилучитися до кожної акції, яку почне Анґлія та Франція.

КОЛИ БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ОГОЛОСИТЬ ВИСЛІДИ СОНДАЖІВ?

ЛЬОНДОН, АТЕ. Британський уряд дальше веде консультації з іншими державами у справі спільної декларації проти аґресій. Він зложить у тій справі заяву в парляменті за які 2 дні, коли дістане дефінітивні відповіди.

ЧЕСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО В ЛЬОНДОНІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Віцеміністр закорд. справ Батлер заявив у палаті громад, що згідно з постановою Британського уряду чеське посольство у Празі залишиться без змін.

—о—

силля В. Британії сконцентруються тепер на тому, щоб приєднати для протинімецького фронту Мадярщину та Югославію. Не без значіння теж становище Злучених Держав, які зривають з політикою невтральности і приступають теж до протинімецького фронту. Але сук цілої ситуації знаходиться в Римі. Правильно пише французька преса, що найбільш актуальна справа — навязати з Італією диплоьматичну розмову, що мала би на меті зашахувати і зарадити евентуальній спільній акції оси Берлін—Рим у напрямі заходу за ціну деяких уступок на користь італійських ревіндикацій."

Інакше дивиться на справу „Роботнік". У статті п. н. „Що зроблено досі у відповідь на наїзд?" (ч. 83 з 23-го березня п. р.), підписаній буквою Б, читаємо:

„Є намагання в Анґлії та у Франції навязати тісніші взаємини зі Злученими Державами, де гтлерівський наїзд викликав велике порушення, і також з совітською Росією. Але як досі, невідомо, чи ті намагання увінчаються успіхом. Якщо йде про совітську Росію, то відбулися в Льондоні розмови з амбасадором Майським, який заявив, що Росія готова порозумітися з Анґлією, що від того порозуміння залежить світовий мир та що ніщо не стоїть на перешкоді анґлійсько-російської приязні. Від відвидин мін. Гадсона у Москві чекають ближчих даних, на яких можна було б сперти дальші кроки в напрямі анґлійсько-совітського зближення.

„Але правду кажучи, не треба привязувати більшої ваги до тих спроб, поки у проводі уряду стоїть Чемберлен. Він мусить під першим громовим враженням наїзду на Чехію робити от так для ока деякі уступки опінії. Але він привязаний всією душею до своєї дотеперішньої політики і за ніщо не піде на „ідеольоґічну" боротьбу з фашизмом. Це не є людина боротьби з Гітлером і Мусолінієм. А тому, що політика Франції секундує у всьому Анґлії, то треба бути дуже обережним в оцінці виступів теперішніх владарів Льондону і Парижа."

„Роботнік" уважає, що керманичі дотеперішньої політики Анґлії та Франції не повинні залишатися надалі у проводі політики.

„Далядіє дістав від парляменту повновласти диктаторського характеру. Прилюдна опінія обох країв рахувала на те, що ті, що вели мінхенську політику і є відповідальні за упадок Чехословаччини, підуть на заслужений відпочинок. Але на те якось зовсім не заноситься, а у Франції, як видно, „мінхенці" замість димісії дістають диктаторську владу."

Реакція Анґлії та Франції — пише „Роботнік" — на гітлерівський наїзд обмежилася до того, що вони не признали окупації Чехії. Але „події гонять із такою швидкістю, що небавом Анґлія та Франція будуть примушені до акції."

НІМЕЧЧИНА ДАЄ БЕЛЬҐІЇ ҐАРАНТІЇ?

Як твердить „Дейлі Мейль", Німеччина дала підчас тайних переговорів Бельґії ґарантію, щодо округи Ойпен-Мальмеді, яку Бельґія дістала від Німеччини на основі версайського миру. Заяву в цій справі бупім то зложить бельґійський премієр підчас промови в Ойпен.

—o—

ЗА ТРИ ДНІ НЕ БУДЕ ВЖЕ ЧЕСЬКОЇ АРМІЇ.

Як подають з Праги, до трьох днів закінчиться демобілізація чеської армії. Частину німоти приймуть до німецького цивільного лєґіону, вояки працюватимуть при будові німецьких укріплень. Питання заняття для чеських старшин ще не вирішене.

Українці!

Майже всю державну територію Карпатської України заняла вже Мадярщина. Народи чеський і словацький пішли власними шляхами, розбивши державну федерацію, якої вони разом із карпатськими українцями були членами.

Оперта лише на свої сили, Карпатська Україна не могла вдержатись під збройним напором мадярських військ. Не помогли відклики до сигнатарів віденського арбітражу, засаду самовизначення безоглядно потоптано. Надлюдськими жертвами і геройством останки карпатоукраїнської збройної сили боронять ще на карпатських верховинах права до життя своєї держави і свою військову честь.

Українці! Зрозумілий біль, що огортає нас сьогодні. Одначе нам не вільно піддаватись цим людським почуванням. Не вільно нам ні на одну хвилину заломитись і піддатися зневірі! Не вільно нам ні на хвилину ослабити темпо нашої щоденної національної праці! Живемо в часах, де кожна хвилина слабости чи розгублености громадянства може спричинити необчислені наслідки для цілої національної збірноти. За всяку ціну мусимо виробити в собі свідомість, що ми, як і інші народи, знайшлись на повороті історії. Її подих несеться сьогодні понад народами, нівечить кволих і розєднаних, але вдержує при житті сильних вірою в себе й у свою ідею.

Залишені власним силам, ми повинні бути свідомі відповідальности, яка сьогодні на всіх нас тяжить. Усі народи шукають сьогодні захисту і рятунку у власних вартостях моральних і матеріяльних. І ми підпорядкуймо всі свої вимоги, бажання і потреби наказам національного розуму! Не даймо послуху підшептам невідповідальних одиниць, які будуть нам показувати чужих богів! Історична хвилина ставить до української національної зорганізованости найвищу вимогу — одностайно стати до відповідальної співпраці, обєднати всі творчі сили української збірноти і сперти на них долю цілого народу.

Українці! Взиваємо Вас скрити біль з приводу трагедії наших Закарпатських Братів у найглибші тайники наших сердець! Не час на біль, зневіру, не час на розгублення і заломання.

Нехай у гарті духа і моральній силі Української Нації кується її Д о л я !

ЗА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНЕ ОБЄДНАННЯ:

Василь Мудрий, **Володимир Кузьмович.**

ЗА ДРУЖИНУ КНЯГИНІ ОЛЬГИ:

Константина Малицька, **Мілена Рудницька.**

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИЧНУ ПАРТІЮ:

Д-р Володимир Старосольський, **Д-р Рудольф Скибінський.**

ЗА СОЦІЯЛІСТИЧНО-РАДИКАЛЬНУ ПАРТІЮ:

Д-р Іван Макух, **Д-р Матвій Стахів.**

ЗА ФРОНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ:

Дмитро Паліїв, **Сильвестер Герасимович.**

На чім полягає ремілітаризація Аляндських островів?

ВИЯСНЕННЯ ФІНЛЯНДСЬКОГО МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Міністр закорд. справ Еркке зясував у парляменті справу ремілітаризації Аляндських островів, згідно з виміною нот між Фінляндією та Швецією.

Фінляндія має право переводити оборонну підготову на південь від означеної границі; на північ від неї могтиме Фінляндія дати населенню військовий вишкіл, мати військові відділи зі шведською урядовою мовою, протилетунську і прибережну артилерію, оборонний воєнний матеріял, літаки для співділання з артилерією, хвилево також воєнний корабель. Оба уряди порозуміються, яка може бути максимальна кількість військ на островах.

Оба уряди вислали до сиґнатарів конвенції про Аляндські острови ноти, в яких стверджують, що ремілітаризація островів не нарушила б у нічім автономії. Населення островів дістане військовий вишкіл під проводом старшин, що добре володіють шведською мовою.

Фінляндія хоче закріпити свою політику невтральности та становище північних держав, з якими вона хоче співпрацювати у всіх ділянках.

—o—

Міністерство внутрішніх справ введе в життя декрет про протекторат у Чехії.

РІБЕНТРОП РЕЗИДУВАТИМЕ НА ГРАДЧАНАХ.

БЕРЛІН, АТЕ. Появився декрет з підписом Гітлера та міністра внутр. справ Фріка про протекторат у Чехії та Моравії. Він має лише 3 параграфи:

1) Протектор є одиноким представником канцлера у протектораті; він підлягає безпосередньо канцлерові.

2 Декрет про протекторат вводить у життя міністр внутр. справ, з яким німецькі органи влади обовязані порозумілватися при всіх постановах, що торкаються протекторату.

3) Канцлер видає виконавчі постанови щодо першого параграфу декрету, міністр внутрішніх справ — щодо другого.

Фон Нойрат обійме функції протектора в найближчім часі. Він мешкатиме на Градчанах, де будуть також бюра протекторату.

—o—

Туреччина прилучиться до кожної анґльо-французької акції?

Як подає „Івнінґ Стандард", на ранішньому засіданні уряд розглянув відповіди деяких держав, що їхню опінію сондував мін. Галіфакс. Турецький уряд заявив, що він готов прилучитися до кожної акції, яку почне Анґлія та Франція.

КОЛИ БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ОГОЛОСИТЬ ВИСЛІДИ СОНДАЖІВ?

ЛЬОНДОН, АТЕ. Британський уряд дальше веде консультації з іншими державами у справі спільної декларації проти агресій. Він зложить у тій справі заяву в парляменті за які 2 дні, коли дістане дефінітивні відповіди.

ЧЕСЬКЕ ПОСОЛЬСТВО В ЛЬОНДОНІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Віцеміністр закорд. справ Батлер заявив у палаті громад, що згідно з постановою британського уряду чеське посольство у Празі залишиться без змін.

—o—

„Потішати кожного з Вас - це мій обовязок...“

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО У ЗВЯЗКУ З ОСТАННІМИ ПОДІЯМИ

Митрополит Кир Андрей видав Пастирського Листа з датою: „Дано у Львові в Середу Поклонів Р. Б. 1939". Пастирський Лист тісно вяжеться з теперішнім часом Великого Посту, однак у ньому чимало актуальних ноток. Уся тенденція Листа — переконати вірних, що терпіння і муки це Богом післаний іспит та неоднократно благодаті і привілей, який має свої величезні моральні вартости. Тому, що обем Пастирського Листа дуже великий (8 стор. друку книжкового формату) — передаємо з нього тільки деякі вимки:

„У часі св. Чотиродесятниці мушу і я, Ваш Душпастир, споминати і про Ваші терпіння і приходити до Вас зі словами християнської потіхи. Мушу іти за прикладом Апостола Павла та повторювати в щоденних молитвах ці пречудові його слова: „Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя і Бог всякої потіхи, що потішає нас у всякому нашому горю, щоб і ми могли потішати тих, що в усякій скорбі, потішенням, яким Бог і нас потішає... (ІІ Кор. 1, 3—7)". Потішати кожного з Вас у Вашому горю, яке є тим самим і моїм терпінням, і потішати всіх у тих великих всенародніх терпіннях, що їх усі відчуваємо у теперішню хвилину, коли усі боліємо з приводу жертвенної смерти тисяч найкращих синів нашого народу, це мій святий душпастирський обовязок. І цей обовязок хочу сьогодні виконати та принести Вам ті потіхи, які дає Христова свята Божа наука.

Бо терпіння так злучене з християнським життям, що й Божа наука переповнена тими правдами, що християнинові приносять пільгу і силу до витривання у терпіннях. Св. Євангеліє дає не тільки пречудовий і пресвятий приклад нашого Спасителя, але крім цього дає ще дуже багато важких, святих, великих і світлих наук, що християнське терпіння просвічує світлом небесної радости і тієї великої над усі інші чесноти, що її св. Письмо називає „терпеливістю святих"...

...Хто з нас терпить як християнин? Передовсім ті люди, що терплять задля своєї віри. Коли задля віри хто потерпить смерть, стає мучеником і разом з Христом прославлений зо всіми хорами мучеників. Св. Церква ставляє на престіл і віддає таким мученикам честь святих, коли не можна про них сумніватися, що потерпіли задля Христової віри... Хто виконує свій християнський обовязок, а через те терпить, той терпить як християнин не задля віри, а задля справедливости, задля християнської праведности, і тому він дійсно учасник мук Христових і буде учасником Христової слави. Особливішим способом задля своїх братів, з любови до братів. Бо так каже св. Апостол Йоан: „По цьому пізнали ми любов Божу, що Він свою душу положив за нас, і нам треба класти душі за братів" (І Йо. 3, 16).

Тому не можна сумніватися, що стрільці, які у війні поклали своє життя в обороні батьківщини, виконуючи свій обовязок або в любови до своїх рідних, — вмерли як християни, себто смертю своєю стали учасниками Христових мук і в небі є учасниками Христової слави...

...Чи ж це не правдива і велика потіха в усіх якихнебудь терпіннях християнського життя — знати, що тими терпіннями чоловік не тільки собі єднає Божу благодать і нагороду в небі, але і на найближчих, на наймиліших стягає з неба Боже благословення?...

...Про смерть мучеників у перших віках християнської доби говорили св. Отці, що кров мучеників була насінням християн. Хотіли через те сказати, що терпіння мучеників випрошували з неба благодать Божу і тим способом розширяли Христову Церкву та проповідували неначе Христове Євангеліє. Те, що Отці сказали про смерть мучеників, те саме можна повторити й про християнські терпіння. Вони найлмогутніший, найбезпечніший, найпевніший завдаток будуччини.

Для війська, що за святу справу бореться з ворогом, більше надії на будуче святої справи, для якої кладуть своє молоде життя, дає гаряча любов, з якою ту жертву приносять, як хвилева перемога, котрою можуть похвалитися...

...Христові блаженства представляють нагороду не тільки в небі, але й на землі. Та не можна напевно знати, скільки тієї обітниці Христового блаженства сповняється й на цьому світі. Тому й не можна напевно твердити, що плачучі, себто терплячі по християнськи, будуть уже на цьому світі потішені. Але багато св. Отців учить виразно, що евангельські блаженства торкаються і цього світа і будучого так, що обітниці потішення, як і інших обітниць Христових блаженств, годиться вже надіятись і на цьому світі.

Тому скажу словами Великого Павла: **„Випростуйте опущені руки і знеможені коліна".** (Євр. 12, 12). **До гори серця!** Як при кожній Службі Божій взиває священник: **„Горі імієм серца"!** Піднесім серця до неба, дивімся на Того Всемогучого Бога, що у Своїх руках тримає долю людства, долю народів і долю кожного з нас зокрема. На Нього надіймося, Його просім помочі, до Нього йдім у всіх наших терпіннях і злиднях та будьмо переконані, що будемо вислухані, бо Христос сказав: „Простіть а дасться вам, шукайте а знайдете, стукайте, а отворять вам". Не надіємось на людей, така надія усе заводить, але коли надіємось на Всемогучого Бога, коли Його просимо, така надія не заводить і не заведе.

Прикладаймо рук до праці, заховуймо рівновагу духа, заховуймо Христовий мир. Оскільки це від нас залежить і якщо можете „дбайте про мир зі всіми і про святість, без котрої ніхто не побачить Бога" (Євр. 12, 14). А передовсім уважайте, „щоб ніхто з вас не відпав до Божої ласки" (там само). Заховуйте освячуючу Божу благодать, заховуючи в душах Христовий мир, супокій, розвагу, а мир Божий, що „перевищає всяке поняття, нехай хоронить ваші серця і ваші думки во Христі Ісусі" (Филип. 4, 7) — Амінь".

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ

за померших членів Дирекції Централбанку та всіх Покійних його Членів, — відбудеться в дні Загальних Зборів в суботу 25. березня 1939 р. в год. 8-ій рано в Архикатедральній Церкві св. Юра у Львові.

Дирекція Центрального Кооп. Банку „Краєв. Союз Кредитовий" у Львові.

Сорок літ змагань обєднаного українського селянства.

ЮВИЛЕЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" У ЛЬВОВІ.

ХЛІБОРОБСЬКИЙ КОНГРЕС.

Кожнорічні загальні збори „Сільського Господаря" — це своєрідний хліборобський конгрес, на якому українські хлібороби, зорганізовані у своему становому Товаристві, роблять підсумки своєї праці за проминулий рік та намічують нові шляхи, якими треба йти, щоб піднести сільсько-господарську культуру українського народу. Сьогорічний хліборобський конгрес мав особливе значіння: він зібрався у **сорокліття основин Т-ва „Сільський Господар"**. Це ювилейні загальні збори, які у салі „Театру Ріжнородностей". (Народній Дім), де зібралося 235 учасників (117 делегатів з рішальним голосом, 10 з правом дорадчого голосу і 108 гостей), роблять імпозантне враження.

ЮВИЛЕЙНА ЧАСТИНА ЗБОРІВ.

Цьогорічні загальні збори „Сільського Господаря" розділені на дві частини: ювилейну і ділову. На програму першої складалися точки: 1) Відкриття, 2) Відчитання протоколу з перших загальних зборів, 3) Реферат і 4) Відчитання привітів.

При президіяльному столі, на гарно удекорованій сцені голова Т-ва п. **Мирон Луцький** відкрив загальні збори та привитав присутнього Преосв. Никиту, представників українських установ, представників влади й самоуправи, представників преси, делегатів і гостей. Після того згадав, що за сорок літ істнування Товариства відійшло від нього на віки багато його передових та рядових членів, за яких рано, перед зборами відправлено Службу Божу і Панахиду. Зібрані вставши з місць вшанували память тих, що відійшли в останньому діловому році. Це: інж. Осип Тарантюк, Семен Василак, д-р Петро Пелійчук, о. Іван Петрик, о. Іван Федевич, Степан Сивак, Гринь Скасків, Олександер Трач, інж. Роман Погорецький.

Вкінці голова попросив до почесної президії: інж. Юліяна Павликовського, інж. Юліяна Мукрака, інж. Михайла Хронопула, о. Степана Онишкевича, о. Йосифа Раковського, сен. Олену Кисілевську, о. Лютослава Кусого і п. Володимира Мандюка. На секретарів покликав: інж. Петра Зеленого та інж. Ліду Колтунюківну.

ГОЛОС ПІОНІРІВ.

Після вступної промови голови Мирона Луцького, в якій він короткими словами подав характеристику сорокслітньої діяльности та розвитку „Сільського Господаря", інж. **Іван Лапчук** відчитав протокол перших загальних зборів „Сільського Господаря", що відбулися у школі в Олеську 23-го березня 1899 р. Цей протокол зробив велике враження. Зібрані на салі почули записані на сторінках того протоколу голоси піонірів, що мостили шляхи великій українській хліборобській організації, почули ті думки, що їх оживляли та заохочували до діла, яке вони започатковували. І перед очима зібраних виросли уявні постаті першого голови, о. Томи Дуткевича, заступника голови Данила Максимовича, секретаря учителя Івана Петришина, касієра о. Олександра Левицького та членів виділу: о. Юліяна Дуткевича, о. Віктора Цебровського, Івана Покутицького й Осипа Домбровського. А голоси у дискусії учасників тих перших загальних зборів нашої сільсько-хліборобської організації ставали немов підкладом, немов навівали думки тим, що нині по сорок літах мали тут, у цій салі, забирати слово у цій самій справі: як піднести сільсько-господарську культуру нашого народу.

Після відчитання протоколу з перших Загальних Зборів, що відбулися перед 40 роками, значить 23. III. 1899. р., директор Т-ва інж. д-р **Е. Храпливий** прочитав реферат про сорокліття діяльности Т-ва „Сільський Господар" у Львові. Ініціятиву до створення Т-ва дав о. Ю. Дуткевич, о. Т. Дуткевич, о. Т. Гутковський, о. В. Ґутковський, о. В. Цебровський, о. Ю. Дорожинський та о. Г. Купчинський, усі священники у брідському й золочівському повіті. Незвичайно дбайливо й точно опрацьований реферат інж. Храпливого вийшов окремою брошурою, що її видало Товариство „Сільський Господар".

Останньою точкою ювілейної частини Зборів було відчитання привітів, що їх поприсилали поодинокі особи, товариства та організації з краю та закордону. Між іншими привіти прислали: Преосв. І. Бучко, всі наші центральні культурно-освітні й господарські установи, президія УНДО, УПР, Генеральний Інститут Католицької Акції, Український Науковий Інститут у Варшаві, Українське Бюро в Льондоні, Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі. Наспів теж щирий привіт від білорусинів, що його саля прийняла довготривалими оплесками. При кінці зложив теж привіт представник Секції Добровільних Хліборобських Організацій із Варшави.

УСПІШНИЙ РІК ПРАЦІ.

Звідомлення з минулорічної діяльности „Сільського Господаря" склав директор Т-ва інж. **Храпливий.** Праця Т-ва була незвичайно оживлена та розвивалася вона в ріжних напрямках. Т-во вело заступництво інтересів хліборобів перед владою: в міністерстві хліборобства й земельних реформ, у міністерстві внутрішніх справ, комунікації, суспільної опіки, перед воєвідськими урядами, скарбови

„Потішати кожного з Вас - це мій обовязок...“

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО У ЗВЯЗКУ З ОСТАННІМИ ПОДІЯМИ

Митрополит Кир Андрей видав Пастирського Листа з датою: „Дано у Львові в Середу Поклонів Р. Б. 1939“. Пастирський Лист тісно вяжеться з теперішнім часом Великого Посту, однак у ньому чимало актуальних ноток. Уся тенденція Листа — переконати вірних, що терпіння і муки це Богом післаний іспит та неоднократно благодаті і привілей, який має свої величезні моральні вартости. Тому, що обем Пастирського Листа дуже великий (8 стор. друку книжкового формату) — передаємо з нього тільки деякі виїмки:

„У часі св. Чотиродесятниці мушу і я, Ваш Душпастир, споминати і про Ваші терпіння і приходити до Вас зі словами християнської потіхи. Мушу іти за прикладом Апостола Павла та повторювати в щоденних молитвах ці пречудові його слова: „Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя і Бог всякої потіхи, що потішає нас у всякому нашому горю, щоб і ми могли потішати тих, що в усякій скорбі, потішенням, яким Бог і нас потішає... (II Кор. 1, 3—7)“. Потішати кожного з Вас у Вашому горю, яке є тим самим і моїм терпінням, і потішати всіх у тих великих всенародніх терпіннях, що їх усі відчуваємо у теперішню хвилину, коли усі болієио з приводу жертвенної смерти тисяч найкращих синів нашого народу, це мій святий душпастирський обовязок. І цей обовязок хочу сьогодні виконати та принести Вам ті потіхи, які дає Христова свята Божа наука.

Бо терпіння так злучене з християнським життям, що й Божа наука переповнена тими правдами, що християнинові приносять пільгу і силу до витривання у терпіннях. Св. Євангеліє дає не тільки пречудовий і пресвятий приклад нашого Спасителя, але крім цього дає ще дуже багато важних, святих, великих і світлих наук, що християнське терпіння просвічує світлом небесної радости і тієї великої над усі інші чесноти, що її св. Письмо називає „терпеливістю святих“...

...Хто з нас терпить як християнин? Передовсім ті люди, що терплять задля своєї віри. Коли задля віри хто потерпить смерть, стає мучеником і разом з Христом прославлений зо всіми хорами мучеників. Св. Церква ставляє на престіл і віддає таким мученикам честь святих, коли не можна про них сумніватися, що потерпіли задля Христової віри... Хто виконує свій християнський обовязок, а через те терпить, той терпить як християнин не задля віри, а задля справедливости, задля християнської праведности, і тому він дійсно учасник мук Христових і буде учасником Христової слави. Особливішим способом задля своїх братів, з любови до братів. Бо так каже св. Апостол Йоан: „По цьому пізнали ми любов Божу, що Він свою душу положив за нас, і нам треба класти душі за братів“ (I Йо. 3, 16).

Тому не можна сумніватися, що стрільці, які у війні поклали своє життя в обороні батьківщини, виконуючи свій обовязок або з любови до своїх рідних, — вмерли як християни, себто смертю своєю стали учасниками Христових мук і в небі є учасниками Христової слави...

...Чи ж це не правдива і велика потіха в усіх якихнебудь терпіннях християнського життя — знати, що тими терпіннями чоловік не тільки собі єднає Божу благодать і нагороду в небі, але і на найближчих, на наймиліших стягає з неба Боже благословення?...

...Про смерть мучеників у перших віках християнської доби говорили св. Отці, що кров мучеників була насінням християн. Хотіли через те сказати, що терпіння мучеників випрошували з неба благодать Божу і тим способом розширяли Христову Церкву та проповідували неначе Христове Євангеліє. Те, що Отці сказали про смерть мучеників, те саме можна повторити й про християнські терпіння. Вони найлогутніший, найбезпечніший, найпевніший завдаток будуччини.

Для війська, що за святу справу бореться з ворогом, більше надії на будуче святої справи, для якої кладуть своє молоде життя, дає гаряча любов, з якою ту жертву приносять, як хвилева перемога, котрою можуть похвалитися...

...Христові блаженства представляють нагороду не тільки в небі, але й на землі. Та не можна напевно знати, скільки тієї обітниці Христового блаженства сповняється й на цьому світі. Тому й не можна напевно твердити, що плачучі, себто терплячі по християнськи, будуть уже на цьому світі потішені. Але багато св. Отців учить виразно, що евангельські блаженства торкаються і цього світа і будучого так, що обітниці потішення, як і інших обітниць Христових блаженств, годиться вже надіятись і на цьому світі.

Тому скажу словами Великого Павла: **„Випростуйте опущені руки і знеможені коліна“.** (Євр. 12, 12). **До гори серця!** Як при кожній Службі Божій взиває священник: **„Горі імієм сердца“!** Піднесім серця до неба, дивімся на Того Всемогучого Бога, що у Своїх руках тримає долю людства, долю народів і долю кожного з нас зокрема. На Нього надіймося, Його просім помочі, до Нього йдім у всіх наших терпіннях і злиднях та будьмо переконані, що будемо вислухані, бо Христос сказав: „Просіть а дасться вам, шукайте а знайдете, стукайте а отворять вам“. Не надіємось на людей, така надія усе заводить, але коли надіємось на Всемогучого Бога, коли Його просимо, така надія не заводить і не заведе.

Прикладаймо рук до праці, заховуймо рівновагу духа, заховуймо Христовий мир. Оскільки це від нас залежить і якщо можете „дбайте про мир зі всіми і про святість, без котрої ніхто не побачить Бога“ (Євр. 12, 14). А передовсім уважайте, „щоб ніхто з вас не відпав до Божої ласки“ (там само). Заховуйте освячуючу Божу благодать, заховуючи в душах Христовий мир, супокій, розвагу, а мир Божий, що „перевищає всяке поняття, нехай хоронить ваші серця і ваші думки во Христі Ісусі“ (Филип. 4, 7) — Амінь“.

---

†

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ З ПАНАХИДОЮ

за померших членів Дирекції Центробанку та всіх Покійних його Членів, — відбудеться в дні Загальних Зборів в суботу 25. березня 1939 р. в год. 8-ій рано в Архикатедральній Церкві св. Юра у Львові.

Дирекція Центрального Кооп. Банку „Краєв. Союз Кредитовий“ у Львові.

Сорок літ змагань обєднаного українського селянства.

ЮВИЛЕЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ У ЛЬВОВІ.

ХЛІБОРОБСЬКИЙ КОНГРЕС.

Кожнорічні загальні збори „Сільського Господаря“ — це своєрідний хліборобський конгрес, на якому українські хлібороби, зорганізовані у свому становому Товаристві, роблять підсумки своєї праці за проминулий рік та намічують нові шляхи, якими треба йти, щоб піднести сільсько-господарську культуру українського народу. Сьогорічний хліборобський конгрес має особливе значіння: він зібрався у **сорокліття основин Т-ва „Сільський Господар“**. Це ювилейні загальні збори, які у салі „Театру Ріжнородностей“ (Народній Дім), де зібралося 236 учасників (117 делеґатів з рішальним голосом, 10 з правом дорадчого голосу і 108 гостей), робили імпозантне враження.

ЮВИЛЕЙНА ЧАСТИНА ЗБОРІВ.

Цьогорічні загальні збори „Сільського Господаря“ розділено на дві частини: ювилейну і ділову. На програму першої складалися точки: 1) Відкриття, 2) Відчитання протоколу з перших загальних зборів, 3) Реферат і 4) Відчитання привітів.

При президіяльному столі, на гарно удекорованій сцені голова Т-ва п. **Мирон Луцький** відкрив загальні збори та привитав присутнього Преосв. Никиту, представників українських установ, представників влади й самоуправи, представників преси, делеґатів і гостей. Після того згадав, що за сорок літ існування Товариства відійшло від нього на віки багато його передових та рядових членів, за яких рано, перед зборами відправлено Службу Божу і Панахиду. Зібрані вставши з місць віншували память тих, що відійшли в останньому діловому році. Це: інж. Осип Тарантюк, Семен Василяк, д-р Петро Пелійчук, о. Іван Петрик, о. Іван Федевич, Степан Сивак, Гринь Скаскін, Олександер Трач, інж. Роман Погорецький.

Вкінці голова попросив до почесної президії: інж. Юліяна Павликовського, інж. Юліяна Муравка, інж. Михайла Хроновята, о. Степана Онишкевича, о. Йосифа Раковського, сен. Олену Кисілевську, о. Лютослава Кусого і п. Володимира Мандюка. На секретарів покликав: інж. Петра Зеленого та інж. Ліду Колтуновківну.

ГОЛОС ПІОНІРІВ.

Після вступної промови голови Мирона Луцького, в якій він короткими словами подав характеристику сорокалітньої діяльности та розвитку „Сільського Господаря“, інж. Іван Лапчук відчитав протокол перших загальних зборів „Сільського Господаря“, що відбулися у школі в Олеську 23-го березня 1899 р. Цей протокол зробив велике враження. Зібрані на салі почули записані на сторінках того протоколу голоси піонірів, що мостили шляхи великій українській хліборобській організації, почули ті думки, що їх оживляли та заохочували до діла, яке вони започатковували. І перед очима зібраних виросли уявні постаті першого голови, о. Томи Дуткевича, заступника голови Данила Максимовича, секретаря учителя Івана Петришина, касієра о. Олександра Левицького та членів виділу: о. Юліяна Дуткевича, о. Віктора Цебровського, Івана Покутицького й Осипа Домбровського. А голоси у дискусії учасників тих перших загальних зборів нашої сільсько-хліборобської організації ставали немов підкладом, немов навівали думки тим, що нині по сорок літах мали тут, у цій салі, забирати слово у цій самій справі: як піднести сільсько-господарську культуру нашого народу.

Після відчитання протоколу з перших Загальних Зборів, що відбулися перед 40 роками, значить 23. III. 1899. р., директор Т-ва інж. д-р **Е. Храпливий** прочитав реферат про сорокліття діяльности Т-ва „Сільський Господар“ у Львові. Ініціятиву до створення Т-ва дав о. Ю. Дуткевич, о. Т. Дуткевич, о. Т. Ґутковський, о. В. Ґутковський, о. В. Цебровський, о. Ю. Дорожинський та о. Г. Купчинський, усі священики у брідському й золочівському повіті. Незвичайно дбайливо й точно опрацьований реферат інж. Храпливого вийшов окремою брошурою, що її видало Товариство „Сільський Господар“.

Останньою точкою ювилейної частини Зборів було відчитання привітів, що їх прислали поодинокі особи, товариства та організації з краю та закордону. Між іншими привіти прислали: Преосв. І. Бучко, всі [illegible] центральні культурно-освітні й господарські установи, президія УНДО, УПР, Генеральний Інститут Католицької Акції, Український Науковий Інститут у Варшаві, Українське Бюро в Льондоні, Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі. Наспів теж щирий привіт від білорусинів, що його саля прийняла довготривалими оплесками. При кінці зложив теж привіт представник Секції Добровільних Хліборобських Організацій із Варшави.

УСПІШНИЙ РІК ПРАЦІ.

Звідомлення з минулорічної діяльности „Сільського Господаря“ склав директор Т-ва інж. **Храпливий**. Праця Т-ва була незвичайно оживлена та розвивалася вона в ріжних напрямках. Т-во вело заступництво інтересів хліборобів перед владою: в міністерстві хліборобства й земельних реформ, у міністерстві внутрішніх справ, комунікації, суспільної опіки, перед воєвідськими урядами, скарбов[illegible]

ми палатами й урядами та перед старостами. Крім того Т-во заступало інтереси хліборобів перед територіяльною і господарською самоуправою та зокрема перед нашими культурно-господарськими установами. Т-во було теж у звязку з Львівською Хліборобською Палатою, яка здебільша річево ставилася до вимог Т-ва. Зате хліборобські палати в Берестї, Люблині й Луцьку не ставилися ясніл до вимог „Сільського Господаря", який мав на їх терені своїх членів. Всіх службовиків має тепер „Сільський Господар" 151.

Праця Т-ва розділена була на фахові господарські секції, яких є 13, а саме: головна організаційна секція, секція допомоги хліборобському шкільництву, секція хліборобського вишколу молоді, управи ріллі та рослин, годівлі тварин, садівничо-городнича секція, пасічнича, секція допомоги народньому й домашньому промислові, секція плянтаторів тютюну, цукрового буряка, секція лічничих зел, секція сільських господинь та Союз Плянтаторів-Удїловців Рільничої Цукроварні „Поділля" в Березовиці Вел. з осідком у Тернополі.

В минулому році відбулися 3 зїзди агрономів та інструкторів, на яких виголошено відповідні реферати. В мин. році відбувся теж зїзд голов і секретарів при участи 77 делегатів філій. На тому зїзді, присвяченому для обговорення господарської політики в краю, рішено для вшанування 40-ліття праці Т-ва започаткувати збірку фондів на будову Дому „Сільського Господаря", який повинен стати у Львові як тривкий памятник 50-літніх років праці Т-ва. Для звязку з краєм 16 делеґатів централі відбуло 481 поїздок у терен та 9 поїздок до центральних державних, воєвідських та інших урядів.

Щоб придбати відповідний склад фахових працівників, яких недостачу Т-во відчуває, уладжено 14 курсів, з того 10 в централі. Крім того філії уладили 500 курсів.

Фахову працю вело Т-во у двох напрямках, а саме в ділянці агротехніки й зоотехніки. В першій ділянці Т-во дбало про меліорацію, комасацію, правильну управу ріллі й рослин, переводило теж ріжні досвіди. В ділянці зоотехніки головну увагу кладено на годівлю рогатої худоби, ветеринарійну поміч, шовківництво і т. д.

У минулому році Т-во далі видавало свої часописи а саме: двотижневик „Сільський Господар", місячник „Український Пасічник", місячник „Хліборобська Молодь" і місячник „Практичне Садівництво". На 1939 р. видано перший річник календаря „Приятель Пасічника" й календарець „Хліборобського Вишколу Молоді". Видано 16 книжок „Бібліотеки Сільського Господаря". Крім того накладом Т-ва вийшло 68.500 таблиць і 35.8000 друків. Тепер Т-во має поверх 2.000 кружків; 30 кружків влада закрила, зате прибуло 40 нових кружків. Тепер Т-во має 160.000 членів. З черги референт подав прелімінар на цей рік, який передбачує 166 тисяч зол. і 165.000 розходу, значить 500 зол. надвишки. Мин. рік замкнено білянсовою надвишкою 876.80 зол.

З черги звідомлення контрольної комісії відчитав п. І. Павлик.

ГОЛОД ЗЕМЛІ.

В дискусії забирали слово здебільша представники села, в яких голосі чути було помітні нотки огірчення, а то й розпуки, коли вони всі говорили про те, що селянам приходиться працювати з ріллею зложеною іноді з 10 осіб на 1 або на пів моргові поля.

Інж. Волинець (Теребовля) підкреслює, що в порівнанні з умовинами, серед яких приходиться працювати, праця С. Г. наскрізь успішна й гідна признання. Промовець подає приклади, що низові працівники С. Г. виставлені за свою працю в хліборобській організації на ріжні прикрощі. При тому на селі дається дошкульно у знаки зимовою порою безробіття; коли ж до того додати те, що селяни не можуть купити ні кусника поля, то село справді у прикрому положенні.

Свєнціцкий В. (Яжів Старий) говорить про перешкоди у хліборобській праці, коли селянин не хоче нічого іншого, як тільки здобути для себе хліб насущний. Село жде на меліорацію піль і сіножатей, щоб і з того кусника, який йому залишається, добути по змозі більше плодів. Коли селянин хоче купити худобичої соли, то солтиси кажуть собі платити по 30 гр за посвідку.

Паук М. (Гаїбовичі Великі) теж підчеркує, що централя працює правильно, але в терені на кожнім кроці стрічає на перешкоди, супроти яких селяни безсильні. Податки невідпомічно обтяжують селянські господарства, хоч ціни на сільсько-господарські продукти д. низькі.

Бажан М. (Заболотці) говорить про потребу регуляції цін сільсько-господарських продуктів, бо не зважаючи на запевнення, що ціни наприкл. на збіжжя підскочать, вони ще знизилися. Представник із Варшави, який стверджував, що С. Г. розвиває успішно свою працю в льояльній співпраці з державними установами, повинен брати слова дискусії під увагу, щоб і централя теж подбала про заспокоєння потреб українського селянства, щоб землю приділити всім тим, що її потребують і хочуть працювати. Субвенції самоврядування, які дають аж 2% розходів С. Г. — це просто насмішки.

Козак І. (Запитів). Селяни в Запитові хотіли продати кусник неужитку й побудувати осередок здоровля зі сільською лазнею, та малою лічницею. Волость у Ст. Яричові від 3 місяців не дала ще навіть відповіди на рішення громади.

Сушко Гр. (Ременів): Говорить про потребу меліорації піль та сіножатей і направу доріг. Ременів дістав обітницю, що йому віддадуть каміння аж... 50 м³, з того привезли ледви 2—3 м. Приписи проти прищиці були так стосовані, що їх найбільше відчула районова молочарня.

Тершаковець Гр. говорить широко про ті самі перешкоди у праці на сільських низах. Про субвенції на потреби сільсько-господарських низових клітин повинні дбати в першу чергу наші громадські ради, бо ухвалених позицій не може повітовий виділ скреслити, ані навіть воєвідство, якщо громада не має довгів. Промовець виступає гостро проти того, що деякі представники адміністраційної влади сільсько-господарську діяльність утотожнюють з політичною діяльністю.

Пос. З. Пеленський навязуючи до 40-ліття діяльности С. Г. підкреслює, що 40 літ тому учасники перших зборів не радили над такими справами, як сьогодні, бо навіть не догадувалися, що селянин не зможе купити за власні гроші собі землю. Український селянин хоче платити податки, одначе не має з чого платити. Українські селяни не мають заробітків, бо нема праці, хіба шарварки... дарові. Будучність українського селянства не страшна, коли воно вспіле собі виплекати за 40 літ сільську інтеліґенцію. Український селянин хоче плекати сільську культуру і хоче мати право на землю.

Перепеха Гр. говорить про потребу комасації та про дивну пошесть крадежей у сільських організаторів; тих крадежей ніколи не можна викрити.

Ред. Кисілевська О. говорить про працю жінок у сільсько-господарських організаціях та про те, щоб жіноцтво допускати до виділів, у яких воно вчилося би громадської праці.

Колодій Іван (Кожичі) говорить про „славні" приписи проти прищиці, про розділ субвенцій на селі, подаючи приклад із Кожич, в яких 3 родини латинників дістають допомогу, зате українці дістали таку допомогу (дерево з ліса), що мусіли б до неї доплачувати.

Мирон Возняк (Чехи) обговорив справу т. зв. громадських спільнот, значить ґрунти, які повинні перейти без відшкодування в селянські руки. Ця справа тепер притихла, її треба припильнувати, щоб ці ґрунти не перейшли на власність волостей. У дискусії промовляли ще: Лисий Мих. (Ролів) і Галан Лука (Потелич).

Всім промовцям відповідав інж. д-р Храпливий.

Як на перших З. Зборах С. Г., — теж і тепер тим членам Ради, що уступили, Збори признали оплесками абсолюторію та внесок комісії-матки у складі: о. Ломницький, радн. Терпиляк, інсп. Нарожняк, інж. Вакуловський та пос. Лисий — вибрали такий доповн. склад нової гол. ради: М. Луцький, інж. Ю. Мудрак, о. Онишкевич, інж. М. Хроновят, інж. М. Творидло, ред. О. Кисілевська та М. Кузьмин; на заступників вибрано: інж. М. Каплистий та Дяків Вол. Контрольну Комісію і заступників вибрано в минулорічному складі: А. Мудрик, Іван Павлик, інж. Гнат Еліяшевський; Мих. Кернога, Ів. Филипчак.

Збори висловили щиру подяку за дотеперішню успішну працю й побажали успіхів на будуче директорові Е. Храпливому. За оборону селянських інтересів ухвалено подяку послам З. Пеленському й І. Лисому.

По ухваленні відповідних резолюцій, в яких замкнено всі наболілі для українського селянства справи З. Збори закінчено в год. 5.30 вечором.

Німеччина станула сильною ногою в Румунії.

ПІДПИСАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ МІЖ РУМУНІЄЮ ТА НІМЕЧЧИНОЮ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: По довгих переговорах у Букарешті підписано в четвер 23. ц. м. торговельний договір між Румунією та Німеччиною. Договір діятиме за місяць по виміні ратифікаційних грамот, що відбудеться вже в найкоротшому часі в Берліні та обовязуватиме до 31. березня 1944 р., якщо на рік раніше не виповідять його.

Згідно з договором Німеччина годиться доставити відповідні уладження та допомогти в розбудові рільного і деревного господарства Румунії. Розроблений довголітній господарський плян візьме під увагу імпортові потреби Німеччини, можливости розвитку продукції Румунії, її внутрішні потреби та необхідність господарського обороту з іншими державами. Одначе плян братиме під увагу передовсім розвиток рільної продукції, зокрема управу нових рільних продуктів, паші, олійних та волоконних ростин. У пляні звернуть увагу на розвиток деревної та лісної господарки. Господарський плян передбачує доставу машин та уладжень з Німеччини для копалень в Румунії. До експльоатації міди, сірки, хромових і манґанових руд, бавкситу та розбудови алюмінієвого промислу заложать німецько - румунські товариства. Окреме німецько - румунське товариство займеться видобуванням мінерального олію, дослідами та поділом нафтових теренів. Крім того плян передбачує створення вільних смуг, в яких повстануть промислові і торговельні підприємства, склади та вантажні уладження для німецької плавби.

Вкінці плян передбачує доставу воєнного матеріялу і предметів озброєння для румунської армії, маринарки, летунства та збройового промислу і створення підприємств публичного характеру.

З нагоди підписання договору міністер закордонних справ Румунії склав таку заяву: Підписанням договору Румунія виявила щераз духа зрозуміння і волю зміцнення миру. Европейський мир залежить нині куди більше між колинебудь від розумної і слушної розвязки господарських проблем. Переговори з Німеччиною тягнулися від кінця лютого ц. р. і скінчилися підписанням договору, що намітив широку господарську співпрацю обох держав. Договір бере під увагу потреби німецького імпорту, можливости розвитку національного господарства Румунії, потреби внутрішнього ринку Румунії та господарські звязки Румунії з іншими державами. Вкінці заява підкреслює мирові цілі обох держав і може причинитися до вияснення консолідації положення в наддунайській Европі.

500 міліонів кредиту для Югославії.

Райтер повідомляє: Італія веде тепер переговори у справі купна 90.000 тон пшениці в Югославії, на Мадярщині і в Румунії. Генуенські маклери ведуть переговори у справі трансакції продажі коло 100 тисяч тон пшениці з наддунайських країн національній Еспанії. Італійська господарська місія виїде при кінці березня ц. р. до Греції, Югославії, Туреччини, Румунії та Болгарії дослідити торговельні можливости. Італія — як кажуть — висловила згоду створити для Югославії кредит у висоті 500 міліонів динарів, щоби вона збільшила закупи в Італії.

...ми палатами й урядами та перед староствами. Крім того Т-во заступало інтереси хліборобів перед територіяльною і господарською самоуправою та зокрема перед нашими культурно-господарськими установами. Т-во було теж у звязку з Львівською Хліборобською Палатою, яка здебільша річево ставилася до вимог Т-ва. Зате хліборобські палати в Берестї, Люблині й Луцьку не ставилися якслід до вимог „Сільського Господаря", який мав на їх терені своїх членів. Всіх службовиків має тепер „Сільський Господар" 151.

Праця Т-ва розділена була на фахові головні секції, яких є 13, а саме: головна організаційна секція, секція допомоги хліборобському шкільництву, секція хліборобського вишколу молоді, управи ріллі та рослин, годівлі тварин, садівничо-городнича секція, пасічнича, секція допомоги народньому й домашньому промислові, секція плянтаторів тютюну, цукрового буряка, секція лічничих зел, секція сільських господинь та Союз Плянтаторів-Удїловців Рільничої Цукроварні „Поділля" в Березовиці Вел. з осідком у Тернополі.

В минулому році відбулися 3 зїзди агрономів та інструкторів, на яких виголошено відповідні реферати. В мин. році відбувся теж зїзд голов і секретарів при участи 77 делегатів філій. На тому зїзді, присвяченому для обговорення господарської політики в краю, рішено для вшанування 40-ліття праці Т-ва започаткувати збірку фондів на будову Дому „Сільського Господаря", який повинен стати у Львові як тривкий памятник 50-літніх років існування Т-ва. Для звязку з краєм 16 делеґатів централі відбуло 481 поїздок у терен та 9 поїздок до центральних державних, воєвідських та інших урядів.

Щоб придбати відповідний склад фахових працівників, яких недостачу Т-во відчуває, уладжено 14 курсів, з того 10 в централі. Крім того філії уладили 500 курсів.

Фахову працю вело Т-во у двох напрямках, а саме в ділянці агротехніки й зоотехніки. В першій ділянці Т-во дбало про меліорацію, комасацію, правильну управу ріллі й рослин, переводило теж ріжні досвіди. В ділянці зоотехніки головну увагу кладено на годівлю рогатої худоби, ветеринарійну поміч, шовківництво і т. д.

У минулому році Т-во далі видавало свої часописи, а саме: двотижневик „Сільський Господар", місячник „Український Пасічник", місячник „Хліборобська Молодь" і місячник „Практичне Садівництво". На 1939 р. видано перший річник календаря „Приятель Пасічника" й календарець „Хліборобського Вишколу Молоді". Видано 16 книжок „Бібліотеки Сільського Господаря". Крім того накладом Т-ва вийшло 68.500 таблиць і 35.8000 друків. Тепер Т-во має має поверх 2.000 кружків; 30 кружків влада закрила, зате прибуло 40 нових кружків. Тепер Т-во має 160.000 членів. З черги референт подав прелімінар на цей рік, який передбачує 166 тисяч зол. і 165.000 розходу, значить 1000 зол. надвишки. Мин. рік замкнено білянсовою надвишкою 876.80 зол.

З черги звідомлення контрольної комісії відчитав п. І. Павлик.

ГОЛОД ЗЕМЛІ.

В дискусії забирали слово здебільша представники села, в яких голосі чути було помітні нотки огірчення, а то й розпуки, коли вони всі говорили про те, що селянам приходиться працювати з ріллею зложеною іноді з 10 осіб на 1 або на пів морґові поля.

Інж. Волинець (Теребовля) підкреслює, що в порівнанні з умовинами, серед яких приходиться працювати, праця С. Г. наскрізь успішна й гідна признання. Промовець подає приклади, що низові працівники С. Г. виставлені іноді за свою працю в хліборобській організації на ріжні прикрощі. При тому на селі дається дошкульно у знаки зимовою порою безробіття; колиж до того додати те, що селяни не можуть купити ні кусника поля, то село справді у скрутному положенні.

Стасишин В. (Яжів Старий) говорить про перешкоди у хліборобській праці, коли селянин не хоче нічого іншого, як тільки здобути для себе хліб насущний. Село жде на меліорацію піль і сіножатей, щоб і з того кусника, який йому залишається, добути по змозі більше плодів. Коли селянин хоче купити худобячої пашпорт, то солтиси кажуть собі платити по 30 гр. за посвідку.

Паук М. (Глібовичі Великі) теж підчеркує, що централя працює правильно, але в терені ця праця стрічає на перешкоди, супроти яких селяни безсильні. Податки непівномірно обтяжують селянські господарства, хоч ціни на сільсько-господарські продукти д. низькі.

Бажан М. (Заболотці) говорить про потребу регуляції цін сільсько-господарських продуктів, бо не зважаючи на запевнення, що ціни напр. на збіжжя підскочать, вони ще знизилися. Представник із Варшави, який стверджував, що С. Г. розвиває успішно свою працю в льояльній співпраці з державними установами, повинен брати слова дискусії під увагу, щоб і централя теж подбала про заспокоєння потреб українського селянства, щоб землю приділити всім тим, що її потребують і хочуть працювати. Субвенції самоврядування, які дають аж 2% розходів С. Г. — це просто насмішки.

Козак І. (Запитів). Селяни в Запитові хотіли продати кусник неужитку й побудувати осередок здоровля зі сільською лазнею, та малою лічницею. Волость у Ст. Яричові від 3 місяців не дала ще навіть відповіди на рішення громади.

Сушко Гр. (Ременів): Говорить про потребу меліорації піль та сіножатей і направу доріг. Ременів дістав обітницю, що йому віддадуть каміння аж... 50 м³, з того привезли ледви 2—3 м. Приписи проти прищиці були так стосовані, що їх найбільше відчула районова молочарня.

Тершаковець Гр. говорить широко про ті самі перешкоди у праці на сільських низах. Про субвенції на потреби сільсько-господарських низових клітин повинні дбати в першу чергу наші громадські ради, бо ухвалених позицій не може повітовий виділ скреслити, ані навіть воєвідство, якщо громада не має довгів. Промовець виступає гостро проти того, що деякі представники адміністраційної влади сільсько-господарську діяльність утотожнюють з політичною діяльністю.

Пос. З. Пеленський навязуючи до 40-ліття діяльности С. Г. підкреслює, що 40 літ тому учасники перших зборів не радили над такими справами, як сьогодні, бо навіть не догадувалися, що селянин не зможе купити за власні гроші собі землю. Український селянин хоче платити податки, одначе не має з чого платити. Українські селяни не мають заробітків, бо нема праці, хіба шарварки... дарові. Будучність українського селянства не страшна, коли воно вспіло собі виплекати за 40 літ сільську інтеліґенцію. Український селянин хоче плекати сільську культуру і хоче мати право на землю.

Нерепеха Гр. говорить про потребу комасації та про дивну пошесть крадежей у сільських орґанізаторів; тих крадежей ніколи не можна викрити.

Ред. Кисілевська О. говорить про працю жінок у сільсько-господарських організаціях та про те, щоб жіноцтво допускати до виділів, у яких воно вчилося би громадської праці.

Колодій Іван (Кожичі) говорить про „славні" приписи проти прищиці, про розділ субвенцій на селі, подаючи приклад із Кожич, в яких 3 родини латинників дістають допомогу, зате українці дістали таку допомогу (дерево з ліса), що мусіли б до неї доплачувати.

Мирон Возняк (Чехи) обговорив справу з-за громадських спільнот, значить ґрунти, які повинні перейти без відшкодування в селянські руки. Ця справа тепер притихла, її треба припильнувати, щоб ці ґрунти не перейшли на власність волостей. У дискусії промовляли ще: **Лисий Мих.** (Ролів) і **Галан Лука** (Потелич).

Всім промовцям відповідав інж. д-р **Храпливий.**

Як на перших З. Зборах С. Г., — теж і тепер тим членам Ради, що уступили, Збори признали оплесками абсолюторію та внесок комісії-матки у складі: о. Ломницький, радн. Терпиляк, інсп. Нарожняк, інж. Вакуловський та пос. Лисий — вибрали такий доповн. склад нової гол. ради: **М. Луцький, інж. Ю. Мудрак, о. Онишкевич, інж. М. Хроновят, інж. М. Творидло, ред. О. Кисілевська та М. Кузьмин;** на заступників вибрано: інж. **М. Каплистий та Дяків Вол.** Контрольну Комісію і заступників вибрано в минулорічному складі: **А. Мудрик, Іван Павлик, інж. Гнат Еліяшевський; Мих. Кернога, Ів. Филипчак.**

Збори висловили щиру подяку за дотеперішню успішну працю й побажали успіхів на будуче директорові Е. Храпливому. За оборону селянських інтересів ухвалено подяку послам **З. Пеленському й І. Лисому.**

По ухваленні відповідних резолюцій, в яких замкнено всі наболілі для українського селянства справи З. Збори закінчено в год. 5.30 вечором.

Німеччина станула сильною ногою в Румунії.

ПІДПИСАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОГО ДОГОВОРУ МІЖ РУМУНІЄЮ ТА НІМЕЧЧИНОЮ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: По довгих переговорах у Букарешті підписано в четвер 23. ц. м. торговельний договір між Румунією та Німеччиною. Договір діятиме за місяць по виміні ратифікаційних грамот, що відбудеться вже в найкоротшому часі в Берліні та обовязуватиме до 31. березня 1944 р., якщо на рік раніше не виповідять його.

Згідно з договором Німеччина годиться доставити відповідні уладження та допомогти в розбудові рільного і деревного господарства Румунії. Розроблений довголітній господарський плян візьме під увагу імпортові потреби Німеччини, можливости розвитку продукції Румунії, її внутрішні потреби та необхідність господарського обороту з іншими державами. Одначе плян братиме під увагу передовсім розвиток рільної продукції, зокрема управу нових рільних продуктів, паші, олійних та волоконних ростин. У пляні звернуть увагу на розвиток деревної та лісної господарки. Господарський плян передбачує доставу машин та уладжень з Німеччини для копалень в Румунії. До експльоатації міди, сірки, хромових і манганових руд, бавкситу та розбудови алюмінієвого промислу заложать німецько - румунські товариства. Окреме німецько - румунське товариство займеться видобуванням мінерального олію, дослідами та поділом нафтових теренів. Крім того плян передбачує створення вільних смуг, в яких повстануть промислові і торговельні підприємства, склади та вантажні уладження для німецької плавби.

Вкінці плян передбачує доставу воєнного матеріялу і предметів озброєння для румунської армії, маринарки, летунства та збройового промислу і створення підприємств публичного характеру.

З нагоди підписання договору міністр закордонних справ Румунії склав таку заяву: Підписанням договору Румунія виявила щераз духа зрозуміння і волю зміцнення миру. Европейський мир залежить нині куди більше ніж колинебудь від розумної і слушної розвязки господарських проблем. Переговори з Німеччиною тягнулися від кінця лютого ц. р. і скінчилися підписанням договору, що намітив широку господарську співпрацю обох держав. Договір бере під увагу потреби німецького імпорту, можливости розвитку національного господарства Румунії, потреби внутрішнього ринку Румунії та господарські звязки Румунії з іншими державами. Вкінці заява підкреслює мирові цілі обох держав і може причинитися до виясненя консолідації положення в наддунайській Европі.

500 міліонів кредиту для Югославії.

Райтер повідомляє: Італія веде тепер переговори у справі купна 90.000 тон пшениці в Югославії, на Мадярщині і в Румунії. Ґенуенські маклери ведуть переговори у справі трансакції продажі коло 100 тисяч тон пшениці з наддунайських країв національній Еспанії. Італійська господарська місія виїде при кінці березня ц. р. до Греції, Югославії, Туреччини, Румунії та Болгарії дослідити торговельні можливости. Італія — як кажуть — висловила згоду створити для Югославії кредит у висоті 500 міліонів динарів, щоби вона збільшила закупи в Італії.

„Руський" комітат — замість автономії.

БЕРЛІН, ПАТ. Русь дістане згідно з мадярськими заявами — як довідується представник ПАТ-а — „ширшу автономію", ніж її мала за чеських часів, себто т. зв. поширену автономію комітату. В кожному випадку не буде це політична автономія з власним урядом і т. д. За те буде істнувати руський комітат, що буде мати власного голову. Столицею Руси буде мабуть Мукачево. Мадярський комунікат з подробицями в цій справі оголосить щойно за кілька днів.

Як виглядає „опіка" Німеччини над Словаччиною?

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що в Берліні підписано „охоронний" договір зі Словаччиною. До порозуміння дійшло на такій основі: ст. 1) Німеччина обіймає політичну охорону незалежности словацької держави і непорушність її простору; 2) Щоби здійснити охорону Словаччини німецькі збройні сили мають право в кожному часі творити військові уладження та вдержувати в них залоги в силі, що її признає Німеччина необхідною у смузі, якої західня границя покривається з границею словацької держави; східня йде вздовж Малих Карпат, східним кінцем Білих Карпат і східним кінцем Яворини. Словацький уряд доручить, щоб німецьким збройним силам віддано до диспозиції терени необхідні до тих уладжень. Словацький уряд звільнить від мита засоблення німецьких військ і достави для військових уладжень з Німеччини. У згаданій змузі німецькі збройні сили матимуть суверенні військові права. Німецькі громадяни, заняті при будові військових уладжень у згаданій змузі підлягають німецьким судам; 3) Словацький уряд буде організувати власні військові сили в тіснім порозумінні з німецькими збройними силами; 4) Тому словацький уряд буде вести постійно свою загр. політику в тісному порозумінні з німецьким урядом; ст. 5) Договір діє негайно з хвилиною підписання та обовязує 25 років. Оба уряди порозуміються перед його закінченням у справі продовження.

ПАТ. повідомляє: Дипльоматичний представник Польщі у Братиславі при словацькім уряді п. Мечислав Халупчинський виїхав у четвер 23. ц. м. до Варшави.

Превенційний характер румунської мобілізації.

ЗАЯВА ПРЕМІЄРА КАЛІНЕСКУ.

БУКАРЕШТ. Радор повідомляє:

Премієр Калінеску зложив представникам закордонної преси таку заяву: „Мобілізація кількох річників у деяких околицях краю має чисто превенційний характер. Вони не зближуються і не зближаться до кордону. Коли до 10—15 днів ситуація виясниться, резервісти вернуться домів.

Покищо видано необхідні постанови, щоб ця мобілізація не утруднила господарського життя. Резервісти, заняті в господарськім життї, будуть звільнені. Прохарчування армії будуть закуповувати на деталічнім ринку. У комунікації нема ніяких змін. Уряд не видав ніяких виняткових господарських постанов. Військові постанови не повинні викликувати неспокою. Покликані резервісти виявили чимало патріотизму. Державний апарат працював бездоганно. Це викликує у нас почуття гордости та повної безпеки."

Договір про перехід Клайпеди під німецьке панування

ВЖЕ ПІДПИСАНИЙ.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу опівночі підписано німецько-литовський договір про перехід Клайпеди до Німеччини.

ТЕКСТ НІМЕЦЬКО-ЛИТОВСЬКОГО ДОГОВОРУ.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що Німеччина підписала з Литвою такий договір:

Канцлер Німеччини та президент Литви рішили знов злучити клайпедську область з Німеччиною та вияснити справи неполагоджені між обома державами і таким способом витворити шлях для устійнення приязних взаємин між обома державами. Тому вони покликали уповноважених: німецький канцлер — мін. Рібентропа, литовський президент — мін. Урбшиса та посла Скірпу, які обмінялися повновластями та порозумілися щодо таких постанов:

1) Клайпедська область, віддучена на основі версайського мира, обєднується від нині знов з Німеччиною.

2) Литовське військо та поліція негайно евакуують клайпедську область. Лит. уряд подбає, щоб залишити клайпедську область в порядку. Обі сторони заіменують комісарів, які передадуть ділянки адміністрації, що не належали до клайпедської автономної влади. Інші справи, що випливають зі зміни суверенности, врішить окреме порозуміння.

3) З огляду на господарські потреби Литви повстане у Клайпеді вільна смуга. Окремий додаток урегулює подробиці.

4) Обі сторони зобовязуються взаїмно не вживати насилля ані не підтримувати насилля третьої держави супроти контрагента.

5) Цей договір входить у життя негайно. Повновласники обох сторін підписують два оригінали в двох мовах.

Берлін 22. березня 1939.

(—) Я. фон Рібентроп.
(—) Урбшис
(—) Скірпа.

ГІМЛЕР У КЛАЙПЕДІ.

КЛАЙПЕДА, ПАТ. Шеф охоронних відділів та політичної поліції Гімлер приїхав у ночі з середи на четвер до Клайпеди.

ПРОМОВА КАНЦ. ГІТЛЕРА В МЕМЕЛІ.

В четвер 3. ц. м. канц. Гітлер приїхав на кружляку „Дойчлянд" до Мемеля (Клайпеди), де ждала на його приїзд фльотиля торпедовців і контрторпедовців німецької воєнної маринарки. По виході на беріг відбулося святочне привитання. Опісля Гітлер відїхав до міста, яке оглянув і з бальконy театру виголосив коротку промову до мас, що витали його овацiйно. „Вводжу вас назад — говорив канцлер — до тієї батьківщини, якої ви не забули і яка вас не забула". Далі висловив подяку за стійку боротьбу за свої права і приналежність до Німеччини. „Ви вернулися до тієї Німеччини, що не передає своєї долі чужим і рішена далі кермувати своєю долею навіть тоді, якщо це іншим не подобається. Попередні роки неволі і біди хай будуть наукою на майбутнє, чого можна сподіватися від світа. Не маємо наміру заподіяти з цього приводу кривди, але мусіла скінчитися кривда, що її нам заподіяли". З черги канц. Гітлер відїхав до пристані і з торпедовця „Леопард" відобрав дефіляду німецьких воєнних кораблів. Опісля відплив кружляком „Дойчлянд" до Свінемінде.

МАНДРІВКА ЛИТОВСЬКИХ КОРАБЛІВ.

До Ґдині приплили в четвер три литовські торговельні кораблі: „Ніда", „Каунас" та „Утена", що покинули Клайпеду у звязку з новою політичною ситуацією. Литовські кораблі перемалювали напис свого дотеперішнього порту „Клайпеда" на „Света" і відплили до Антверпії.

ВІДОЗВА НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА ЛИТОВСЬКОЇ АРМІЇ.

В останнім числі тижневика для війська „Карис" появилася стаття начального вожда литовської армії ген. Раштікаса, який стверджує, що Литва не піддається без боротьби. Навіть на випадок програної пролита кров підготовить ґрунт до боротьби за волю.

ПОВОРОТ ЛИТОВСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ З БЕРЛІНА.

Литовська делеґація з мін. Урбшисом відїхала в четвер з Берліна до Ковна з підписаним договором у справі Клайпеди. З Ковна виїхав уже до Клайпеди комісар литовського уряду Норкайтіс, де буде урядувати разом з німецьким комісарем, якщоб начальники литовських урядів не могли дійти до порозуміння з новими німецькими начальниками при передаванні свого урядування.

Промова італійського короля.

Король Італії і цісар Абісинії Віктор Емануїл II. виголосив у четвер 23. ц. м. престольну промову в палаті представників фашистівських організацій і корпорацій з нагоди відкриття їх нарад. Король обговорив у своїй промові взаємини Італії з усіми великодержавами по створенні італійської імперії. Промова короля зробила дуже добре враження в колах Ватикану та викликала помітне вдоволення в Парижі підкресленням факту, що Італія бажає довшого миру. В Парижі сподіються, що з Італією можна буде дійти тепер до порозуміння, якого і Франція й Англія щиро собі бажають з огляду на загострення відносин з Німеччиною.

НІМЕЧЧИНА ВЖЕ ДОСТАВЛЯЄ ВОЄННИЙ МАТЕРІЯЛ ДЛЯ РУМУНІЇ.

Аґенція Радор повідомляє: Німецький посол повідомив румунське міністерство закордонних справ, що всі замовлення воєнного матеріялу Румунії в Чехословаччині будуть виконані. Вже вислано до Румунії 30 ваґонів з воєнним матеріялом.

НОВІ ЗАГАДКОВІ ВИБУХИ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На одній із вулиць Бірмінґену були дві експльозії, які спричинили поважні шкоди.

У повітря вилетів самохід, вибухла пожежа у двох домах, у всіх доокоаичних домах повилітали шиби. Вибухи ранили дві жінки.

Поліція почала енергійне слідство та арештувала 6 осіб.

МОСКВА ЗАТРІВОЖЕНА НОВИМ УСПІХОМ НІМЕЧЧИНИ.

Московська „Правда" пише: Прилучення Клайпеди до Німеччини є новим актом німецької агресії, і доказом, що імперіалістичні наміри Німеччини звернені не лише у полудневo-східньому напрямі, але також у північному напрямі. Совітський уряд затривожений новим успіхом Німеччини і тому візвав совітських послів з Ковна, Риги, Талина і Гельсінґфорсу на нараду до Москви у справі новоствореного положення.

ЧЕСЬКІ ЛЕҐІОНИ В АМЕРИЦІ?

Як подають часописи, чехо-словацький національний комітет, що повстав в Америці під проводом Бенеша, почав формувати військові частини. Тому комітетові підчинилися були шість чеських посольств.

„Руський" комітат — замість автономії.

БЕРЛІН, ПАТ. Русь дістане згідно з мадярськими заявами — як довідується представник ПАТ-а — „ширшу автономію", ніж її мала за чеських часів, себто т. зв. поширену автономію комітату. В кожному випадку не буде це політична автономія з власним урядом і т. д. За те буде істнувати руський комітат, що буде мати власного голову. Столицею Руси буде мабуть Мукачево. Мадярський комунікат з подробицями в цій справі оголосять щойно за кілька днів.

Як виглядає „опіка" Німеччини над Словаччиною?

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що в Берліні підписано „охоронний" договір зі Словаччиною. До порозуміння дійшло на такій основі: ст. 1) Німеччина обіймає політичну охорону незалежности словацької держави і непорушність її простору; 2) Щоби здійснити охорону Словаччини німецькі збройні сили мають право в кожному часі творити військові уладження та вдержувати в них залоги в силі, що її признає Німеччина необхідною у смузі, якої західня границя покривається з границею словацької держави; східня йде вздовж Малих Карпат, східним кінцем Білих Карпат і східним кінцем Яворини. Словацький уряд доручить, щоб німецьким збройним силам віддано до диспозиції терени, необхідні до тих уладжень. Словацький уряд звільнить від мита засоблення німецьких військ і достави для військових уладжень з Німеччини. У згаданій змузі німецькі збройні сили матимуть суверенні військові права. Німецькі громадяни, заняті при будові військових уладжень у згаданій змузі підлягають німецьким судам; 3) Словацький уряд буде організувати власні військові сили в тіснім порозумінні з німецькими збройними силами; 4) Тому словацький уряд буде вести постійно свою загр. політику в тісному порозумінні з німецьким урядом; ст. 5) Договір діє негайно з хвилиною підписання та обовязує 25 років. Оба уряди порозуміються перед його закінченням у справі продовження.

ПАТ. повідомляє: Дипльоматичний представник Польщі у Братиславі при словацькім уряді п. Мечислав Халупчинський виїхав у четвер 23. ц. м. до Варшави.

Превенційний характер румунської мобілізації.

ЗАЯВА ПРЕМІЄРА КАЛІНЕСКУ.

БУКАРЕШТ. Радор повідомляє:

Премієр Калінеску зложив представникам закордонної преси таку заяву: „Мобілізація кількох річників у деяких околицях краю має чисто превенційний характер. Вони не зближуються і не зближатися до кордону. Коли до 10—15 днів ситуація вияснится, резервісти вернуться домів.

Покищо видано необхідні постанови, щоб ця мобілізація не утруднила господарського життя. Резервісти, заняті в господарськім житті, будуть звільнені. Прохарчування армії будуть закуповувати на деталічнім ринку. У комунікації нема ніяких змін. Уряд не видав ніяких виняткових господарських постанов. Військові постанови не повинні викликувати неспокою. Покликані резервісти виявили чимало патріотизму. Державний апарат працював бездоганно. Це викликує у нас почуття гордости та повної безпеки."

Договір про перехід Клайпеди під німецьке панування

ВЖЕ ПІДПИСАНИЙ.

БЕРЛІН, ПАТ. В середу опівночі підписано німецько-литовський договір про перехід Клайпеди до Німеччини.

ТЕКСТ НІМЕЦЬКО-ЛИТОВСЬКОГО ДОГОВОРУ.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що Німеччина підписала з Литвою такий договір:

Канцлер Німеччини та президент Литви рішили знов злучити клайпедську область з Німеччиною та вияснити справи неполагоджені між обома державами і таким способом витворити шлях для устійнення приязних взаємин між обома державами. Тому вони покликали уповноважених: німецький канцлер — мін. Рібентропа, литовський президент — мін. Урбшиса та посла Скірпу, які обмінялися повновластями та порозумілися щодо таких постанов:

1) Клайпедська область, відлучена на основі версайського мира, обєднується від нині знов з Німеччиною.

2) Литовське військо та поліція негайно евакуують клайпедську область. Лит. уряд подбає, щоб залишити клайпедську область в порядку. Обі сторони заіменують комісарів, які передадуть ділянки адміністрації, що не належали до клайпедської автономної влади. Інші справи, що випливають зі зміни суверенности, вирішить окреме порозуміння.

3) З огляду на господарські потреби Литви повстане у Клайпеді вільна смуга. Окремий додаток урегулює подробиці.

4) Обі сторони зобовязуються взаїмно не вживати насилля ані не підтримувати насилля третьої держави супроти контрагента.

5) Цей договір входить у життя негайно. Повновласники обох сторін підписують два оригінали в двох мовах.

Берлін 22. березня 1939.

(—) Я. фон Рібентроп.
(—) Урбшис
(—) Скірпа.

ГІМЛЕР У КЛАЙПЕДІ.

КЛАЙПЕДА. ПАТ. Шеф охоронних відділів та політичної поліції Гімлер приїхав у ночі з середи на четвер до Клайпеди.

ПРОМОВА КАНЦ. ГІТЛЕРА В МЕМЕЛІ.

В четвер 3. ц. м. канц. Гітлер приїхав на кружляку „Дойчлянд" до Мемеля (Клайпеди), де ждала на його приїзд фльотиля торпедовців і контрторпедовців німецької воєнної маринарки. По виході на беріг відбулося святочне привитання. Опісля Гітлер віліхав до міста, яке оглянув і з бальконі театру виголосив коротку промову до мас, що витали його оваційно. „Вводжу вас назад — говорив канцлер — до тієї батьківщини, якої ви не забули і яка вас не забула". Далі висловив подяку за стійку боротьбу за свої права і приналежність до Німеччини. „Ви вернулися до тієї Німеччини, що не передає своєї долі чужим і рішена далі кермувати своєю долею навіть тоді, якщо це іншим не подобається. Попередні роки неволі і біди хай будуть наукою на майбутнє, чого можна сподіватися від світа. Не маємо наміру заподіяти з цього приводу кривди, але мусіла скінчитися кривда, що її нам заподіяли". З черги канц. Гітлер віліхав до пристані і з торпедовця „Леопард" відобрав дефіляду німецьких воєнних кораблів. Опісля відплив кружляком „Дойчлянд" до Свінемінде.

МАНДРІВКА ЛИТОВСЬКИХ КОРАБЛІВ.

До Ґдині приплили в четвер три литовські торговельні кораблі: „Ніда", „Кавнас" та „Утена", що покинули Клайпеду у звязку з новою політичною ситуацією. Литовські кораблі перемалювали напис свого дотеперішнього порту „Клайпеда" на „Света" і відплили до Антверпії.

ВІДОЗВА НАЧАЛЬНОГО ВОЖДА ЛИТОВСЬКОЇ АРМІЇ.

В останнім числі тижневика для війська „Карис" появилася стаття начального вожда литовської армії ген. Раштікаса, який стверджує, що Литва не піддасться без боротьби. Навіть на випадок програної пролита кров підготовить ґрунт до боротьби за волю.

ПОВОРОТ ЛИТОВСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ З БЕРЛІНА.

Литовська делегація з мін. Урбшисом віліхала в четвер з Берліна до Ковна з підписаним договором у справі Клайпеди. З Ковна виїхав уже до Клайпеди комісар литовського уряду Норкайтіс, де буде урядувати разом з німецьким комісаром, якщоб начальники литовських урядів не могли дійти до порозуміння з новими німецькими начальниками при передаванні свого урядування.

З ГОРДИНСЬКИХ
АЛЕКСАНДРА КОРМОШЕВА

вдова по адвокаті померла в середу 22. березня 1939 р. у Львові принявши Найсвятіші Тайни в 71-ому році життя. Похорони відбудуться в пятницю 24. ц. м. в год. 15-ій у Перемишлі з цвинтарної каплиці до родинної гробниці. На цей сумний обряд запрошують кревних, знайомих і вірних —

Донька, зять і внуки.

Промова італійського короля.

Король Італії і цісар Абісинії Віктор Емануїл II. виголосив у четвер 23. ц. м. престольну промову в палаті представників фашистівських організацій і корпорацій з нагоди відкриття їх нарад. Король обговорив у своїй промові взаємини Італії з усіми великодержавами по створенні італійської імперії. Промова короля зробила дуже добре враження в колах Ватикану та викликала помітне вдоволення в Парижі підкресленням факту, що Італія бажає довшого миру. В Парижі сподіються, що з Італією можна буде дійти тепер до порозуміння, якого і Франція й Англія щиро собі бажають з огляду на загострення відносин з Німеччиною.

НІМЕЧЧИНА ВЖЕ ДОСТАВЛЯЄ ВОЄННИЙ МАТЕРІЯЛ ДЛЯ РУМУНІЇ.

Агенція Радор повідомляє: Німецький посол повідомив румунське міністерство закордонних справ, що всі замовлення воєнного матеріялу Румунії в Чехословаччині будуть виконані. Вже вислано до Румунії 30 вагонів з воєнним матеріялом.

НОВІ ЗАГАДКОВІ ВИБУХИ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. На одній із вулиць Бірмінґену були дві експльозії, які спричинили поважні шкоди.

У повітря вилетів самохід, вибухла пожежа у двох домах, у всіх доокольних домах повилітали шиби. Вибухи ранили дві жінки.

Поліція почала енерґійне слідство та арештувала 6 осіб.

МОСКВА ЗАТРІВОЖЕНА НОВИМ УСПІХОМ НІМЕЧЧИНИ.

Московська „Правда" пише: Прилучення Клайпеди до Німеччини є новим актом німецької агресії, і доказом, що імперіалістичні наміри Німеччини звернені не лише у південно-східньому напрямі, але також у північному напрямі. Совітський уряд затрівожений новим успіхом Німеччини і тому візвав своїх послів з Ковна, Риги, Таліна і Гельсінфорсу на нараду до Москви у справі створеного положення.

ЧЕСЬКІ ЛЕҐІОНИ В АМЕРИЦІ?

Як подають часописи, чехо-словацький національний комітет, що повстав в Америці під проводом Бенеша, почав формувати військові частини. Тому комітетові підчинилася шість чеських посольств.

НОВИНКИ

25
БЕРЕЗЕНЬ

СУБОТА

Ст. ст. 12. березня 1939.
Теофала іон.
Лат. **Благовіщення П. Д. М.**
Сонце: схід — 5.17, захід — 17.44.
Місяць: схід — 7.52, захід — 23.26.

Завтра: 26. березня. Неділя.
Ст. ст. 13. березня 1939.
5. Неділя посту. Никифора.
Лат. Чорна нед., Теодора, Емануїла.
Сонце: схід — 5.15, захід — 17.46.
Місяць: схід — 8.36, захід — 0.00.

— **Членам УКТОДІ пригадуємо**, що Заг. Збори Т-ва в суботу 25. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22 в год. 16.

— **Ширші сходини львівської Дружини Княгині Ольги** відбудуться в пятницю 24. березня ц. р. в 6-ій годині вечора в домівці організації (Сикстуська 46). На деннім порядку: гутірка на тему **„Останні міжнародні події"**. Дискусію заініціює п. Мілена Рудницька. Просимо членок численно явитися. 637 -2

— **Конфіската „Діла"**. Вчорашнє (67.) число „Діла" підпало конфіскаті за телефонат з Праги (в цілости), за 6 рядків телефонату з Букарешту п. н. „180 розстріляних січовиків" та за одну новинку. Ми видали другий наклад.

— **Святочну Академію в 125-ліття уродин Т. Шевченка** влаштовує Наук. Т-во ім. Шевченка у Львові для своїх членів і запрошених гостей. Буде це — спільне засідання трьох Секцій Н. Т. Ш., присвячене памяті Патрона Товариства, в неділю 26-го березня ц. р. в салі Музею Товариства при вул. Чарнецького ч. 24, І. пов., з таким денним порядком: 1) Вступне слово — дир. Фільол. Секції д-ра К. Студинського; 2) Фолькльорний елемент у поезіях Т. Шевченка — відчит д-ра Ф. Колесси; 3) Клясичні мотиви в поезії Т. Шевченка — відчит д-ра Є. Ю. Пеленського. Початок Засідання рівно в 12.30 год.

— **Український Мистецький Гурток „Спокій"** уладжує в неділю 26-го ц. м. в год. 5-ій попол. в помешканні клюбу „Прометей" у Варшаві (Єрусалимська алея 7, м. 11) реферативні сходини, на яких інж. Евген Архипенко прочитає реферат на тему: „Родове знамено (герб) в Україні давніше й сьогодні".

— **Концерт у честь Т. Шевченка в Бродах** уладжують заходом філії „Просвіти" усі українські брідські установи в неділю 26. березня в год. 13. в салі Музичного Т-ва. Програма: „Заповіт", міш. хор, слово м-ра С. Горпенюка, виступи жін. і муж. хору під орудою о. проф. М. Е. Осадци, тенорове сольо п. А. Гаяка, симф. орхестра, деклямації та ін.

— **З музичного життя.** Заходом СУПРОМ-у відбудеться в неділю 26. березня в год. 7. веч. у малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові **вечір скрипкових творів** у виконанні **Володимира Цісика. У програмі:** Кореллі, Бокеріні, Шоссон, Де Фалля, Муссорґський та ін. При фортепіяні д-р Н. Нижанківський.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 25.000 зол. на ч. 68153; 10.000 зол. на ч. 138723; 5.000 зол. на ч. 17020 153741; 2.000 зол. на ч. 48688 54285 101100 107162 150371; 1.000 зол. на ч. 89118 105337 125167 110363 156343; 500 зол. на ч. 10296 12769 22408 37569 58919 99368 110350 141819 157637.

— **Ревізія в Тарнавці.** В селі Тарнавка коло Журавна мундурова поліція з Ляхович перевела вночі на 21-го березня ц. р. ревізію в мешканні інструктора Філії „Сільського Господаря" в Журавні п. Михайла Мудрого. Нічого не знайшла, за чим шукала — невідомо.

— **Земний ґаз під Ярославом.** Підчас пробних верчень у пошукуванні за нафтовою ропою С. А. „Газоліна" натрапила на передмісті Ярослава — Горішнє Лежайське у глибині 500 м. на земний ґаз. Тепер досліджують, як використати цей ґаз до промислових заведень і як перевести руропровід.

— **Протижидівські виступи підчас ярмарку.** В місцевості Шадек під Серадзем ендеки перевели акцію пікетування жидівських крамниць і будок. Підчас цієї акції дійшло до бійки між пікетниками та жидівським населенням. Поліція зліквідувала заворушення, що закінчилися вивертанням кількох жидівських будок.

— **Зближують білоруський правопис до російського.** Білоруська Академія Наук виступила з проектом уодностайнення білоруського правопису з російським. Згідно з цим мають усунути ріжниці, які впадають в очі у правописі білоруських слів. Нпр. по білоруськи пишуть згідно з вимовою: „вуліца" „гісторія", „траўка" і т. д. а замість того тепер заведуть: „уліца", „історія", „травка" і т. д. Цю реформу мотивують тим, що це „упростить" правопис, усуне низку непотрібних труднощів і зблизить білоруську мову до російської.

— **Голод у СССР.** Катастрофа голоду навістила найбільш урожайні области СССР, як лівобережну Україну, надволжанську округу, північний Кавказ і західній Сибір. Селяни зїли бульбу, призначену до саджения. Катастрофальні посухи, постійні експерименти, нездібність достосувати хліборобську продукцію до ріллі, бюрократичний совітський апарат, все те доводить до голоду кожного передновку.

— **Десять років вязниці за крадіж 10 центів.** Американський суд у Ню Йорку засудив 18-літнього робітника Карла Шерідана на 10 літ вязниці за крадіж 10 центів. Шерідан напав у віді на дівчину і забрав їй 10 центів, з яких кожний приніс йому незвичайно високий відсоток, бо аж рік вязниці.

— **Лямбек-вок заборонений у німецькій армії.** Німецьким військовим заборонено танцювати в одностроях модний „лямбек-вок", бо — мовляв — він не відповідає повазі військового однострою. Військовим орхестрам в одностроях не вільно грати до того танку.

— **Зменшення обігу банкнотів у Чехії.** Тижневий біланс Національного Банку у Празі виказує, що минулого тижня обіг банкнотів упав на 935 міліонів ч. корон, депозити золота на 466 міл. к. і запас валют на 52 міл. ч. к.

— **Клайпедських німців звільнили з литовського війська.** З Ковна повідомляють, що литовський уряд зарядив, щоб усі клайпедські німці, що тепер служать у литовському війську, були негайно звільнені та відіслані до Клайпедського краю.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Понеділок, 25. березня 1889.

ПОЧАТКИ КУПЕЦЬКОГО СТАНУ.

У новинці п. н. „Нові сільські крамниці" читаємо: З залозецького пишуть нам, що ч. господар Іван Олійник заложив у Тростянці коло Залозець крамницю і товари до неї побирає в Народній Торговлі у Станиславові. Другу нову крамницю заложив в Устю Руськім, на Лемківщині, п. Дмитро Вахновський і всі товари до неї спроваджує з Народньої Торговлі у Львові. Щасти Вам Боже, чч. панове руські крамарі".

МІСІЯ ҐР. ГЕРБЕРТА БІСМАРКА.

„Про місію ґр. Герберта Бісмарка до Льондону пише берлінська „Берз. Цайтунґ" так: Ґр. Герберт Бісмарк виїхав вночі з середи на четвер до Льондону. Щодо мотивів цієї подорожі не сумнівається ніхто, хто тільки пильно слідкував за ходом речей, які змагають до союзного наближення Англії до Німеччини. Отже ґр. Бісмарк виїхав до Льондону, щоб допомогти усунути всі спірні справи представивши спільність інтересів Німеччини й Англії".

БУЗЬКИ.

загостили в день сорока мучеників в околиці Львова. Не сумніваємося, що небожата каються свого поспіху.

Зі судової салі.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕННИКА.

„ІКЦ" з 24. ц. м. повідомляє: Перед окружним судом у Самборі станув **о. Теофіль Гурко**, гр.-кат. завідатель з Бутлі, турчанського повіту, обвинувачений зі ст. 154. зак. 2. к. к. у прилюдному накликуванні до злочину та зі ст. 170. к. к. у поширюванні фальшивих вісток, що можуть викликати прилюдний неспокій. У звязку зі святом 950-ліття хрещення України відбулося в церкві у Винику торжественне богослуження, підчас якого о. Гурко виголосив проповідь до кількох тисяч осіб. Ця проповідь мала мати політичний характер і в незвичайно гострому її змісті прокуратура добачила злочин та наказала арештувати о. Гурка. Суд під проводом о. с. Хшонщевського засудив о. Гурка **на 2 роки** безоглядної вязниці та відмовився випустити засудженого на вільну стопу.

—o—

✝ Посмертні згадки.

СИДОНЯ ДУРБАК, донька бл. п. о. Івана і бл. п. Филипини з Виниццьких, померла 17. ц. м. в Дібринові в 63-ому році свого многострадального життя. Похорон відбувся дня 19. березня 1939. р. В. їй П.!

На допомогу хорим.

Виказ жертв на допомогу хорим у шпиталях і приватних мешканнях.

Зложили в 1938 р. в золотих: Митрополичий Ординаріят через Апостольство Хорих 40 місячно, Земельний Банк Гіпот. 25, Центросоюз 25, Дністер 20, Керос 20, Ревізійний Союз У. К. 20, Суспільний Промисл 10, М. Штапгенберг 10, Панейкова 10, Е. Приставашова Брухвальь 10, А. Вельгош Устрики Дол. 6, о. прелат Кунцький 6, А. Кулинич Ходорів 5, В. Черпінський 5, д-р М. Чубатий 5, Ярославський 5, Сліпельницька 5, Гайдерова Белз 5, Лещук 5, О. Ялів Камінка Стр. 5, К. Марова 5, о. Бартків Романів 4, П. Маковецький Вольфрам 4, І. Довбошкова Грабів 3, о. Стислозовський Рісна 3, о. Гр. Панчишин Гологори 3, інж. С. Попович Радбота, гр.-кат. парох, уряд у Підлисю 2.50, Н. Н. 2.50, Путько Лиця 2.50, Демчишин Березани 2, І. Кінаш Станиславів

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в другі роковини смерти бл. п.

о. Теодора Попеля

б. катех. в Дрогобичі

відправиться в суботу 25. березня ц. р. в год. 8-ій вранці в церкві Успен. Пр. Богородиці (Волоська) при вул. Руській.

Жінка і Сини.

НОВИНКИ

25 БЕРЕЗЕНЬ

СУБОТА

Ст. ст. 12. березня 1939.
Теофана ісп.
Лат. Благовіщення П. Д. М.
Сонце: схід — 5.17, захід — 17.44.
Місяць: схід — 7.52, захід — 23.26.

Завтра: 26. березня. Неділя.
Ст. ст. 13. березня 1939.
5. Неділя посту. Никифора.
Лат. Чорна нед., Теодора, Емануїла.
Сонце: схід — 5.15, захід — 17.46.
Місяць: схід — 8.36, захід — 0.00.

— **Членам УКТОДІ пригадуємо**, що Заг. Збори Т-ва в суботу 25. березня ц. р. в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського 22 в год. 16.

— **Ширші сходини львівської Дружини Княгині Ольги** відбудуться в пятницю 24. березня ц. р. в 6-ій годині вечора в домівці організації (Сикстуська 46). На деннім порядку: гутірка на тему „Останні міжнародні події". Дискусію заінціює п. Мілена Рудницька. Просимо членок численно явитися. 637 -2

— **Конфіската „Діла"**. Вчорашнє (67.) число „Діла" підпало конфіскаті за телефонат з Праги (в цілости), за 6 рядків телефонату з Букарешту п. н. „180 розстріляних січовиків" та за одну новинку. Ми видали другий наклад.

— **Святочну Академію в 125-ліття уродин Т. Шевченка** влаштовує Наук. Т-во ім. Шевченка у Львові для своїх членів і запрошених гостей. Буде це — спільне засідання трьох Секцій Н. Т. Ш., присвячене памяті Патрона Товариства, в неділю 26-го березня ц. р. в салі Музею Товариства при вул. Чарнецького ч. 24, І. пов., з таким денним порядком: 1) Вступне слово — дир. Фільол. Секції д-ра К. Студинського; 2) Фолькльорний елемент у творчости Т. Шевченка — відчит д-ра Ф. Колесси; 3) Клясичні мотиви в поезії Т. Шевченка — відчит д-ра Є. Ю. Пеленського. Початок Засідання рівно в 12.30 год.

— **Український Мистецький Гурток „Спокій"** уладжує в неділю 26-го ц. м. в год. 5-ій попол. в помешканні клюбу „Прометей" у Варшаві (Єрусалимська алея 7, м. 11) рефератові сходини, на яких інж. Евген Архипенко прочитає реферат на тему: „Родове знамено (герб) в Україні давніше й сьогодні".

— **Концерт у честь Т. Шевченка в Бродах** уладжують заходом філії „Просвіти" усі українські брідські установи в неділю 26. березня в год. 13. в салі Музичного Т-ва. Програма: „Заповіт", міш. хор, слово м-ра С. Горпенюка, виступи жін. і муж. хору під орудою о. проф. М. Е. Осадци, тенорове сольо п. А. Гаяка, симф. орхестра, деклямації та ін.

— **З музичного життя.** Заходом СУПРОМ-у відбудеться в неділю 26. березня в год. 7. веч. у малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові **вечір скрипкових творів** у виконанні **Володимира Цісика.** У програмі: Кореллі, Бокеріні, Шоссон, Де Фалля, Муссорґський та ін. При фортепіяні д-р Н. Нижанківський.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 25.000 зол. на ч. 68153; 10.000 зол. на ч. 138723; 5.000 зол. на ч. 17020 153741; 2.000 зол. на ч. 48688 54285 101100 107162 150371; 1.000 зол. на ч. 89118 105337 125167 110363 156343; 500 зол. на ч. 10296 12769 22408 37569 58919 99368 110350 141819 157637.

— **Ревізія в Тарнавці.** В селі Тарнавка коло Журавна мундурова поліція з Ляхович перевела нічю на 21-го березня ц. р. ревізію в мешканні інструктора Філії „Сільського Господаря" в Журавні п. Михайла Мудрого. Нічого не знайшла, за чим шукала — невідомо.

— **Земний ґаз під Ярославом.** Підчас пробних верчень у пошукуванні за нафтовою ропою С. А. „Ґазоліна" натрапила на передмісті Ярослава — Горішнє Лежайське у глибині 500 м. на земний ґаз. Тепер досліджують, як використати цей ґаз до промислових заведень і як перевести руропровід.

— **Протижидівські виступи підчас ярмарку.** В місцевості Шадек під Серадзем ендеки перевели акцію пікетування жидівських крамниць і будок. Підчас цієї акції дійшло до бійки між пікетниками та жидівським населенням. Поліція зліквідувала заворушення, що закінчилися виверненням кількох жидівських будок.

— **Зближують білоруський правопис до російського.** Білоруська Академія Наук виступила з проєктом уодностайнення білоруського правопису з російським. Згідно з цим мають усунути ріжниці, які впадають в очі у правописі білоруських слів. Нпр. по білоруськи пишуть згідно з вимовою: „вуліца" „гісторія", „траўка" і т. д. а замість того тепер заведуть: „уліца", „історія", „травка" і т. д. Цю реформу мотивують тим, що це „упростить" правопис, усуне низку непотрібних труднощів і зблизить білоруську мову до російської.

— **Голод у СССР.** Катастрофа голоду навістила найбільш урожайні области СССР, як лівобережну Україну, надволжанську округу, північний Кавказ і західній Сибір. Селяни зїли бульбу, призначену до садження. Катастрофальні посухи, постійні експерименти, нездібність достосувати хліборобську продукцію до ріллі, бюрократичний совітський апарат, все те доводить до голоду кожного передновку.

— **Десять років вязниці за крадіж 10 центів.** Американський суд у Ню Йорку засудив 18-літнього робітника Карла Шерідана на 10 літ вязниці за крадіж 10 центів. Шерідан напав у вінді на дівчину і забрав їй 10 центів, з яких кожний приніс йому незвичайно високий відсоток, бо аж рік вязниці.

— **Лямбек-вок заборонений у німецькій армії.** Німецьким військовим заборонено танцювати в одностроях модний „лямбек-вок", бо — мовляв — він не відповідає повазі військового однострою. Військовим орхестрам в одностроях не вільно грати до того танку.

— **Зменшення обігу банкнотів у Чехії.** Тижневий біланс Національного Банку у Празі виказує, що минулого тижня обіг банкнотів упав на 935 міліонів ч. корон, депозити золота на 466 міл. к. і запас валют на 52 міл. ч. к.

— **Клайпедських німців звільнили з литовського війська.** З Ковна повідомляють, що литовський уряд зарядив, щоб усі клайпедські німці, що тепер служать у литовському війську, були негайно звільнені та відіслані до Клайпедського краю.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Понеділок, 25. березня 1889.

ПОЧАТКИ КУПЕЦЬКОГО СТАНУ.

У новинці п. н. „Нові сільські крамниці" читаємо: З залозецького пишуть нам, що ч. господар Іван Олійник заложив у Тростянці коло Залозець крамницю і товари до неї побирає в Народній Торговлі у Станиславові. Другу нову крамницю заложив в Устю Руськім, на Лемківщині, п. Дмитро Вахновський і всі товари до неї спроваджує з Народньої Торговлі у Львові. Щасти Вам Боже, чч. панове руські крамарі".

МІСІЯ ҐР. ГЕРБЕРТА БІСМАРКА.

„Про місію ґр. Герберта Бісмарка до Льондону пише берлінська „Берз. Цайтунг" так: Ґр. Герберт Бісмарк виїхав вночі з середи на четвер до Льондону. Щодо мотивів цієї подорожі не сумнівається ніхто, хто тільки пильно слідкував за ходом речей, які змагають до союзного наближення Англії до Німеччини. Отже ґр. Бісмарк виїхав до Льондону, щоб допомогти усунути всі спірні справи представивши спільність інтересів Німеччини й Англії".

БУЗЬКИ.

загостили в день сорока мучеників в околиці Львова. Не сумніваємося, що небожата каються свого поспіху.

Зі судової салі.

ЗАСУДИЛИ СВЯЩЕННИКА.

„ІКЦ" з 24. ц. м. повідомляє: Перед окружним судом у Самборі станув **о. Теофіль Гурко,** гр.-кат. завідатель з Бутлі, турчанського повіту, обвинувачений зі ст. 154. зак. 2. к. к. у прилюдному накликуванні до злочину та зі ст. 170. к. к. у поширюванні фальшивих вісток, що можуть викликати прилюдний неспокій. У звязку зі святом 950-ліття хрещення України відбулося в церкві у Винницку торжественне богослуження, підчас якого о. Гурко виголосив проповідь до кількох тисяч осіб. Ця проповідь мала мати політичний характер і в незвичайно гострому її змісті прокуратура добачила злочин та наказала арештувати о. Гурка. Суд під проводом о. с. Хшонщевського засудив о. Гурка **на 2 роки** безоглядної вязниці та відмовився випустити засудженого на вільну стопу.

—o—

✝ Посмертні згадки.

СИДОНЯ ДУРБАК, донька бл. п. о. Івана і бл. п. Филимини з Винницьких, померла 17. ц. м. в Дібринові в 63-ому році свого многострадального життя. Похорон відбувся дня 19. березня 1939. р. В. Їй П.!

На допомогу хорим.

Виказ жертв на допомогу хорим у шпиталях і приватних мешканнях.

Зложили в 1938 р. в золотих: Митрополичий Ординаріят через Апостольство Хорих 40 місячно, Земельний Банк Гіпот. 20, Центросоюз 25, Дністер 20, Корос 20, Ревізійний Союз У. К. 20, Суспільний Промисл 10, М. Шпанґенберг 10, Панейкова 10, Е. Присташова Брустуріль 10, А. Вольгош Устріки Дол. 6, о. прелат Кунцевич 6, А. Кулишич Ходорів 5, В. Черніцький 5, д-р М. Чубатий 5, Ярославський 5, Світельницька 5, Гайдарова Вола 5, Лешук 5, О. Яців Камінка Стр. 5, К. Маланчук 5, о. Бартків Ромашів 4, П. Маловецький Вольбрам 4, І. Довбошова Грабів 3, о. Стесловський Ріпна 3, о. Гр. Панчишин Гологори 3, інж. С. Попович Радехів 3, гр.-кат. парох. уряд у Підлиссю 2.50, Н. Н. 2.50, Путько Львів 2.50, Демчишин Бережани 2, І. Кнап Стрий

славів 2, Богдан Левицький 5, проф. М. Тершаковець 2, М. і В. Яцульчаки Сшеваідсько Вижне 2, Болехівський Грималіїв 2, Руснакова 2, Чепурова 2, Кульмичева 2, Ковшевичева 2, Шаркова 2, Матієва 2, Бачинська 2, д-р Дроздовський 2, Шувик 2, Н. Н. 2, о. Я. Фігур Улашків 1.00, о. Мінко в Кривім 1, Морозова 1, Рутковська 1, І. Ярош 1, Шушкевичева 0.50, Ваховичева 0.50, Карпикова 0.50, Фортуна Нова 8 картонів медівників, Маслосоюз 100 л. молока, Народня Торговля 10 кг. цукру, Рій товари на 5 зол.; пп. Бачинська і Ляшникова місячно по 2 кг. цукру; печиво: пп. Ардан, Корджакова, Качмарська і Рибачкова; одежа: Панейкова; білля: Рибачкова.

Крім цих жертв — місячно складали в золотих: ВП. Пашейківна 7.50, Панчишинова 2, Гриневецька 2; по 1 зол.: Небиловець, Левицька, Малицька, Маркевич, Рутковська, Матієва; по 0.50: Руденкова, Морозова, Петрицька, Чередарчук, Гольфельд, Павлюкова, Мельничукова, Суха, Кульчицька, Чепілівна, Русинова, Магаласова, Бабієва, Засторцева, Гнатюкова, Сосновська, Фурманова, Цибульська, Бережанська, Грабарева, Чумова, Майковська, Климкевичева, Кліщакова, Радовська, Михалевич, Кубаєвич. А всі Хвальні Редакції дали нам безплатно свої часописи для роздачі між хорих.

Всім Вп. Жертводавцям складає Комітет Допомоги Хорим від своїх хорих сердечну подяку і просить не забувати їх при недалеких святах Христового Воскресення.

Жертви просимо слати на адресу: „Доства", — Львів, вул. Руська 20.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 24. III. год. 7.30 „Маскарада".
Субота 25. III. год. 7.30 „Маскарада".
Неділя 26. III. год. 3.30 „То більше як кохання"; год. 7.30 „Маскарада".
Понеділок 27. III. год. 6. „Утекла мені перепілонька".
Вівторок 28. III. год. 7.30 „Маскарада".
Середа 29. III. год. 7.30 „То більше як кохання".

Театр Різнородностей.

В четвер 23, пятницю 24 і суботу 25. III. вистав нема.
Неділя 26. III. год. 7.30 Вечір Пікгалівської Поезії.
Понеділок 27, вівторок 28 і середу 29. III. вистав нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЛЬВІВ — ЛЕВАНДІВКА:
27. III. „Пригода в Черчі".
28. III. „Царівна Грузії".
29. III. „Зоря над Почаєвом".
Дня 3. і 4. квітня гратиме театр у Львові в салі „Новостей", вул. Сонячна ч. 23.

Театр Й. Стадника.

ПЕРЕМИШЛЬ:
24. III. Чорноморці.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

РАВА РУСЬКА:
24. III. Дай серцю волю.
НЕМИРІВ:
25. III. Пісня Бескиду.
26. III. Дай серцю волю.
27. III. Невольник.
28. III. Гетьман Полуботок
ЯВОРІВ:
29. III. Пісня Бескиду.
30. III. Дай серцю волю.
31. III. Мати Наймичка.

КІНА.

АМПІР: „Украдене життя" з Єлисаветою Бергнер.
АПОЛЬО: „Білий мурин".
АТЛЯНТИК: „Три вальси" муз. фільм Штравса, реж. Людвика Бергера.
БАЙКА: „Підводний човен ч. 9" і комедія гротеска.
БАЛТИК: „Прекрасна брехня Ніки Петрович".
ВАНДА: „Алюзралія сни", „Таці то дівчата".
ГРАЖИНА: „Сигнали".
ЕВРОПА: „Гунга-Дін".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.
КОПЕРНИК: „Три серця".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Капітан Коркоран", „Зірка Райнера".
МІРАЖ: „Моделька".
МУЗА: „Царівна Снігурка".
НАКС: „Мандрівний нарід" (Шарль Ванель).
ПАЛЯС: „Суец" (Льоретта Йонг, Анабеля, Тирон Павер).
РАЙ: „Велика грішниця" з Полею Негрі.
РІЯЛЬТО: „Бережлива економістка" (Даніеля Даріє).
РОКСІ: „Івета" за осн. Мопасана.
СВІТ: „Жозетта", „Пат і Паташон на вакаціях".
СВІТОВИД: „Йошівара", „Князь Ікс".
СТИЛЬОВЕ: „Гібральтар" і ревія.
ТОН: „Експрес на інтернаціональному шляху", „Каин".
УТІХА: „Царський курєр" і ревія.
ХИМЕРА: „Сержант Беррі".

ФОТОПЛЯСТІКОН
(Марійський Майдан)
„Битва під Ліманововою і Старим Санчом".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 24. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Весняні роботи в городі, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Лю і люди, 11.25 Сопран. музика, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Дрібнички для дітей, 14.30 „Пуща" фрагм. із Вайсенгофа, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гокус покус, авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Христові страсти та людські терпіння, гутірка з хорами, 16.35 Смичк. квартет, 17.05 Соті роковини польської бібліотеки в Парижі, 17.20 Спів, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Із музики родини Бахів, камер. концерт, форт., смичк. ансамбль, 18.30 Хлопці із спорт. клюбу „Оріон", 19.05 Розр. концерт, орх., тенор, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт програма на завтра, 21.00 Не читаю, фейл. Старого Доктора, 21.15 Симф. концерт, 22.30 „Перше кохання" фрагм. із повісти, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 25. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Співаймо пісеньки, авд. для шкіл, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Інформації, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: Історія про очайдушків, за осн. Ю. Ейсмонда, 15.20 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Скрипк. сонати, 17.10 Кишенькова електр. ліхтарка, 17.20 Концерт реліг. музики, хор, органи, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Нова Льодь у сх. Франції, Авд. для молоді, 19.15 Трансм. з Брюселі: Популярний вінєзд: орх., спів, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.07 Орх.; у перерві в год. 21.30 Пісеньки, співає М. Фог, 22.20 Година несподіванок, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 26. березня 1939.

7.00 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Хліб. Газетка, огляд ринків різьних продуктів, „Від Гдині до Нюйорку" муз. образець, 8.45 Подорож. Переселення у господарстві, музика з пл., коло год. 10.30 після богослуження музика з пл., 11.45 Огляд часописів, 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, 13.03 Гутірка про Галичину, 13.15 Орх., мецосопран, форт., 14.40 Трохи пісні, трохи слова, відповіді на листи міських дітей, 14.55 „Батьківщина" на осн. Анчица, 16.30 Скрипк. твори в супр. форт., 16.50 Великоністна конференція, 17.05 Як працює театр у Львові, 17.35 Орх., сопран, хор, тенор, гумор; у перерві в год. 18.25 Хвилина бари студії, 19.30 На світову виставу в Нюйорку, промова през. Мосціцького, музика, хор, 20.00 Програма на завтра, 20.05 „Щаслива подорож" Кюнеке (увертюра) з пл., 20.10 Львівські спортові вістки, 20.15 Спорт, політ. огляд, веч. денник, метеор. повідомл., програма на завтра, 21.20 Спів, форт., 21.50 Вес. авдиція, 22.20 Попурі з Легарових оперетки, орх., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 24. березня 1939.

БЕРЛІН 19.00, 21.00 Розр. музика, БЕРОМІНСТЕР 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 18.00 Танк. музика, 18.30 Циг. музика, 22.40 Комунікати в різних мовах, ВІДЕНЬ 20.10 Симф. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.30 Пісні та музика, 20.10 Концерт, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, МИНХЕН 22.30 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 Форт., 21.15 Пісні, 21.30 „Ле Шанделіє" ком. Місета, РИМ 21.30 Симф. концерт, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера.

Субота, 25. березня 1939.

БЕРЛІН 20.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Нар. музика, БУДАПЕШТ 18.35 Орх., 22.40 Комунікати в різних мовах, ВІДЕНЬ 18.40 Орх., сол., **19.50 Українські вістки**, 20.10 Вечір танку, ГАМБУРГ 20.10 „Весела вдова" оп. Легара, ДРОЙТВІЧ 19.45 Орх. концерт, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Дівчина зі Заходу" оп. Пучіні, ПРАГА 20.30 Оперетка, 22.35 Джез, РАДІО ПАРІ 19.15 Авд. для наймолодших, 21.15 Скрипка, РИМ 19.10 Арабська музика, 22.30 Розр. музика, СОФІЯ 18.45 Вок. авд., 19.30 Бетовенівський концерт, 19.55 Спів, 21.45 Легка музика.

Неділя, 26. березня 1939.

БЕРЛІН 19.15 Веселі мельодії, квартет, 20.00 Вістки, 20.10 Зі світа оперетки, 22.15 Танк. музика, БІЛГОРОД 20.00 Нар. музика, БОРДО 21.30 „Дон Кіхот" оп. Масенета, БУДАПЕШТ 17.10 Циг. музика, 18.30 Хор, ВІДЕНЬ 18.00 „Дер Церрісене" муз. ком. Нестроя, 19.15 Весняні пісні, **19.50 Українські вістки**, 20.10 Вес. муз. вечір, 22.35 Легка і танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.00 Розр. музика, 18.00 Великий концерт, 22.30 Арфа, ЛЯГТІ 17.25 Хор, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт, 21.35 Форт. рециталь Ніно Росс, 22.30 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 21.30 Симф. концерт, РИМ 17.02 Розр. музика, 19.10 Арабська музика, 21.20 Оперетка, СОФІЯ 18.00 Легка і танк. музика, 19.00 Популярна музика, 19.30 Смичк. квартет, 20.00 Спів, ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.00 „Тоска" оп. Пучіні.

Радіокутик.

ПРИСУД НА 93 РАДІОХИЖАКІВ.

В часі від жовтня до грудня 1938 р. потягнено у Німеччині до судової відповідальности 145 радіохижаків, а того 93 засуджено. Трьох з них засуджено на кару вязниці від тижня до 4 місяців. 89 на грошеву кару від 3 до 200 марок. Один малолітній дістав догану. Крім того у цілій низці випадків засуджено аматорів дармового слухання радія на конфіскату їх радіоприймачів.

РАДІЮ НЕ ЗАСТУПИТЬ КОНЦЕРТОВОЇ САЛІ.

Навіть найкращий радіовий апарат не може заступити безпосереднього музичного переживання у концертовій салі. Дуже цікаво наприклад вислухати загальний народньо-соціялістичний зїзд в радіо. Одначе особи, які раз узяли участь у ньому, знають, що ні радіо ні фільм не можуть відтворити його дійсного настрою. Те саме торкається до опери або концерту. Флюід, який проміняє в часі вистави, безпосередньо від виконавців на глядачів, творить той настрій, який гине при голосниках. Збірний відбір при політичних авдиціях може багато зробити для створення настрою, та при музичних авдиціях не має значно менше значіння. Тому коли радіослухач має змогу, мусить завжди без надуми закрити свій апарат та піти у концертову салю, щоб там безпосередньо піддатися збірному настроєві.

ТЕЛЕВІЗІЯ НЕ КОНКУРУЄ З ФІЛЬМОЮ ТА ТЕАТРОМ.

Голова радіової палати у Німеччині Ганс Кріглер, у своїй промові у Горліцах н. м., заявив, що провід державної радіофонії вводить у життя нові пляни, щоб уможливити німецькому народові найширше користування з радія. До тих нових плянів належить також організація, що дає змогу збірно слухати радіових авдицій у всіх німецьких громадах та інсталювати у сіх більших містах голосники. У звязку з поступом телевізії голова Кріглер заявив, що телевізія ні радіо не є конкуренцією для театру та кіна, хоча для радія є технічного боку не існує ні простір ні час.

Біржа.

ГРОШІ

Львів, 23. березня 1939.

Бельги бельг. 89·10—89·37, Долари амер ик. 5.27·00—5.29·50, Долари канад. 5.24·50—5.27·00, Фльор. гол. 280·80—[illegible], Франки франц. 14·01—14·11, Франки шв. 118·60—119·40, Фунти англ. 24·77—24·91, Гульд. данц. 100·25—100·25, Кор. данські 110·55—111·33, Корони норв. 124·40—125·12, Корони шведські 1[illegible]—128·37, Леї [illegible] 16·10—16·60, Марки фінляндські 10·79—11·01, Марки нім. срібні 85·00—78·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 23. березня 1939.

1 кг. масла дес.	3.8
1 кг. масла бочк.	3.6
1 л. молока	сот. 17—18
1 кг. яєць	зол. 1.–

Тенденція на все вдержана

ОПОВІСТКА.

Звичайні Загальні Збори Товариства „Українська Бесіда" у Львові, вул. Рутовського ч. 22/1 відбудуться в суботу дня 1. квітня 1939 в годині 6 (18) вечером зі звичайним денним порядком. Участь членів обовязкова. Якщо в означенім часі не було б бажаного числа членів, то Збори відбудуться годину пізніше, без огляду на скількість членів (§ 24 ст.) і важністю рішень. — Від Виділу Т-ва „Українська Бесіда". 372 14

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на **Рідну Школу** Вас. Кашев, Львів 2 зол., Антін Озерів 2 зол.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Ruska [illegible]
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло." З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Руська [illegible]

клавів 2, Богдан Левицький 5, проф. М. Тершаковець 2, М. і В. Яцульчаки Свеневидсько Вижне 2, Болехівський Гришалів 2, Русинова 2, Чепурова 2, Кузьмичева 2, Комшевичева 2, Шаркова 2, Матієва 2, Бачинська 2, д-р Дроздовський 2, Шумна 2, Н. Н. 2, о. Я. Фігур Улицько 1.50, о. Мінко в Кривім 1, Морозова 1, Рутковська 1, І. Ярош 1, Шушкевичева 0.50, Баковичева 0.50, Кариякова 0.50, Фортуна Нова 2 картони медикаментів, Маслосоюз 100 л. молока, Народня Торговля 10 кг. цукру. Різ товари на 5 зол.; пп. Бачинська і Лешинякова місячно по 2 кг. цукру; печиво: пп. Ардан, Кордюкова, Качмарська і Рибачкова; одежа: Палейкова; білля: Рибачкова.

Крім цих жертв — місячно складали в золотих: ВП. Пашейкінна 7.50, Панчишинова 2, Грушевицька 2; по 1 зол.: Небиловець, Левицька, Малицька, Маркевич, Рутковська, Матієва; по 0.50: Рудикова, Морозова, Петрицька, Чередарчук, Гольфельд, Павлюкова, Мельничукова, Суха, Кульчицька, Чепілівна, Русинова, Магаласова, Бабієва, Застирцева, Гнатюкова, Сосновська, Фуртакова, Цибульська, Бережанська, Грабарева, Чумова, Майковська, Климкевичева, Кливакова, Радовська, Михалевич, Кубасвич. А всі Хвальні Редакції давали нам безплатно свої часописи для роздачі між хорих.

Всім Вп. Жертводавцям складає Комітет Допомоги Хорим від своїх хорих сердечну подяку і просить не забувати їх при недалеких святах Христового Воскресення.

Жертви просимо слати на адресу: „Доспіла", — Львів, вул. Руська 20.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Манікіри

шкіряні пудерничка, монограми, різні кишенкові дзеркальця, гребені в прикрасами і парасолі поручає робітня гуртової продажі

Н. БАРЕР — ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 2.

Театри.

Великий Театр.

Пятниця 24. III. год. 7.30 „Маскарада".
Субота 25. III. год. 7.30 „Маскарада".
Неділя 26. III. год. 3.30 „То більше як кохання"; год. 7.30 „Маскарада".
Понеділок 27. III. год. 6. „Утекла мені перепілонька".
Вівторок 28. III. год. 7.30 „Маскарада".
Середа 29. III. год. 7.30 „То більше як кохання".

Театр Ріжнородностей.

В четвер 23, пятницю 24 і суботу 25. III. вистав нема.
Неділя 26. III. год. 7.30 Вечір Підгалянської Поезії.
Понеділок 27, вівторок 28 і середу 29. III. вистав нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ЛЬВІВ — ЛЕВАНДІВКА:
27. III. „Пригода в Черчі".
28. III. „Царівна Грузії".
29. III. „Зоря над Почаєвом".
Дня 3. і 4. квітня гратиме театр у Львові в салі „Новостей", вул. Совінська ч. 24.

Театр Й. Стадника.

ПЕРЕМИШЛЬ:
24. III. Чорноморці.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

РАВА РУСЬКА:
24. III. Дай серцю волю.
НЕМИРІВ:
25. III. Пісня Бескиду.
26. III. Дай серцю волю.
27. III. Невольник.
28. III. Гетьман Полуботок.
ЯВОРІВ:
29. III. Пісня Бескиду.
30. III. Дай серцю волю.
31. III. Мати Наймичка.

КІНА.

АМПІР: „Украдене життя" з Єлисаветою Берґнер.
АПОЛЬО: „Білий муран".
АТЛЯНТИК: „Три вальси" муз. фільм Штравса, реж. Людвика Берґера.
БАЙКА: „Підводний човен ч. 9" і комедія програми.
БАЛТИК: „Прекрасна брехня Ніни Петрової".
ВАНДА: „Адміралів син", „Такі то дівчата".
ҐРАЖИНА: „Сигнали".
ЕВРОПА: „Ґунґа-Дін".
КАСИНО: „Великий вальс" із Луїзою Райнер.
КОПЕРНИК: „Три серця".
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Капітан Коркоран", „Зоря Ріо Ґранде".
МІРАЖ: „Модельна".
МУЗА: „Паризька Сінгурка".
ПАН: „Мандрівний нарід" (Цеса Зелена).
ПАЛЯС: „Суец" (Льоретта Йонґ, Аннабеля, Тірон Павер).
РАЙ: „Велика грішниця" з Полею Неґрі.
РІЯЛЬТО: „Вередлива веселівчиня" (Даніеля Дарьє).
РОКСІ: „Іветта" на осн. Мопасана.
СВІТ: „Жозетта", „Пат і Паташон на курорті".
СВЯТОВИД: „Роксана", „Клоун Пес".
СТИЛЕНЕ: „Ґібралтар" і ревія.
ТОН: „Експрес на індійському шляху", „Ізеот".
УТІХА: „Царський кур'єр" і ревія.
ХИМЕРА: „Сержант Беррі".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Битва під Лімановою і Старим Санчом".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 24. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господарі: Весняні роботи в городі, ради, вістки, музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ліс і лови, 11.25 Сопран, музика, з пл., 11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева авдиція, 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, 14.10 Дрібнички для дітей, 14.30 „Пуща" фрагм. із Вайсенгофа, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гокус покус, авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Христові страсти та людські терпіння, гутірка з хорами, 16.35 Смичк. квартет, 17.05 Соті роковини польської бібліотеки в Парижі, 17.20 Спів, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Із музики родини Бахів, камер. концерт, форт., смичк. ансамбль, 18.30 Хлопці із спорт. клюбу „Оріон", 19.05 Розр. концерт, орх., тенор, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт програма на завтра, 21.00 Не читаю, фейл. Старого Доктора, 21.15 Симф. концерт, 22.30 „Перше кохання" фрагм. із повісти, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 25. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.30 Ранішні вістки, 11.00 Співаймо пісеньки, авд. для шкіл, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Інформації, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: Історія про ошайдушків, на осн. Ю. Еісмонда, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Скрипк. сонати, 17.10 Кишенькова електр. ліхтарка, 17.20 Концерт реліг. музики, хор, органи, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Нова Людь у сх. Франції; Авд. для молоді, 19.15 Трансм. з Брюсселі: Популярний вінецд: орх., спів, 20.30 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.07 Орх.; у перерві в год. 21.30 Пісеньки, співає М. Фос, 22.20 Година несподіванок, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Неділя, 26. березня 1939.

7.00 Орх., 8.00 Ранішній денник, 8.15 Хліб. Газетка, огляд ринків рільних продуктів, „Від Гдині до Нюйорку" муз. образець, 8.45 Повторок, Передмовоє у тодівельних господарствах, музика з пл., коло год. 10.30 після богослуження музика з пл., 11.45 Огляд часописів, 11.57 Сигнал, 12.03 Симф. поранок, 13.05 Гутірка про Галичину, 13.15 Орх., мецосопран, форт., 14.40 Трохи пісні, трохи слова, відповіді на листи міських дітей, 14.55 „Батьківщина" на осн. Аничка, 16.30 Скрипк. твори в супр. форт., 16.50 Великопісна конференція, 17.05 Як працює театр у Львові, 17.35 Орх., сопран, хор, тенор, гумор; у перерві в год. 18.25 Хвилина бюра студій, 19.50 На світову виставу в Нюйорку, пресова пров. Мосціцького, музика, хор, 20.00 Програма на завтра, 20.05 „Щаслива подорож" Кінеке (увертюра) з пл., 20.10 Львівські спортові вістки, 20.15 Спорт, політ. огляд, веч. денник, звук. чинення, програма на завтра, 21.20 Спів, форт., 21.50 Вес. авдиція, 22.20 Попурі з Легарових оперетох, орх., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 24. березня 1939.

БЕРЛІН 19.00, 21.00 Розр. музика, БЕРОМІНСТЕР 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 18.00 Танц. музика, 18.30 Цит. музика, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 20.10 Симф. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.30 Пісні та музика, 20.10 Концерт, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, МІНХЕН 22.30 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 Форт., 21.15 Пісні, 21.30 „Ле Шанделіє" ком. Місета, РИМ 21.30 Симф. концерт, СОФІЯ 18.15 Популярна музика, 19.00 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера.

Субота, 25. березня 1939.

БЕРЛІН 20.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Нар. музика, БУДАПЕШТ 18.35 Орх., 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 18.40 Орх., сол., **19.50 Українські вістки,** 20.10 Вечір танку, ГАМБУРҐ 20.10 „Весела вдова" оп. Легара, ДРОЙТВІЧ 19.45 Орх. концерт, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Дівчина зі Заходу" оп. Пучіні, ПРАГА 20.30 Оперетка, 22.35 Джез, РАДІО ПАРІ 19.15 Авд. для наймолодших, 21.15 Скрипка, РИМ 19.10 Арабська музика, 22.30 Розр. музика, СОФІЯ 18.45 Вок. авд., 19.30 Бетовенівський концерт, 19.55 Спів, 21.45 Легка музика.

Неділя, 26. березня 1939.

БЕРЛІН 19.15 Веселі мельодії, квартет, 20.00 Вістки, 20.10 Зі світа оперетки, 22.15 Танц. музика, БІЛГОРОД 20.00 Нар. музика, БОРДО 21.30 „Дон Кіхот" оп. Масснета, БУДАПЕШТ 17.10 Цит. музика, 18.30 Хор, ВІДЕНЬ 18.00 „Дер Церрісене" муз. ком. Нестроя, 19.15 Весняні пісні, **19.50 Українські вістки,** 20.10 Вес. муз. вечір, 22.35 Легка і танц. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.00 Розр. музика, 18.00 Великий концерт, 22.30 Арфа, ЛЯГТІ 17.25 Хор, МІЛЯНО 17.00 Симф. концерт, 21.25 Форт. рецітал Ніно Россі, 22.30 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 21.30 Симф. концерт, РИМ 17.02 Розр. музика, 19.10 Арабська музика, 21.20 Оперетка, СОФІЯ 18.00 Легка і танц. музика, 19.00 Популярна музика, 19.30 Смичк. квартет, 20.00 Спів, ФЛЬОРЕНЦІЯ 15.00 „Тоска" оп. Пучіні.

Радіокутик.

ПРИСУД НА 93 РАДІОХИЖАКІВ.

В часі від жовтня до грудня 1938 р. потягнено у Німеччині до судової відповідальности 145 радіохижаків, а того 93 засуджено. Трьох з них засуджено на кару вязниці від тижня до 4 місяців, 83 на грошеву кару від 3 до 200 марок. Один малолітній дістав догану. Крім того у пілій низці випадків засуджено аматорів дарового слухання радія на конфіскату їх радіоприймачів.

РАДІО НЕ ЗАСТУПИТЬ КОНЦЕРТОВОЇ САЛІ.

Навіть найкращий радіовий апарат не може заступити безпосереднього музичного пережиття у концертовій салі. Дуже цікаво наприклад вислухати загальний народньо-соціялістичний зїзд в радіо. Одначе особи, які раз узяли участь у ньому, знають, що ні радіо ні фільм не можуть відтворити його дійсного пастозу. Те саме торкається до опери або концерту. Флюїд, який проміню в часі вистави, безпосередньо від виконавців на глядачів, творить той настрій, який гине при голосниках. Збірний відбір при політичних авдиціях може багато зробити для створення настрою, та при музичних авдиціях не має навіть меншого значіння. Тому коли радіослухач має змогу, мусить завжди без надуми закинути свій апарат та піти у концертову салю, щоб там безпосередньо піддатися збірному настроєві.

ТЕЛЕВІЗІЯ НЕ КОНКУРУЄ З ФІЛЬМОЮ ТА ТЕАТРОМ.

Голова радіової палати у Німеччині Ганс Кріглер, у своїй промові у Горліцах м. м., заявив, що провід державної радіофонії вводить у життя нові плани, щоб уможливити німецькому народові найширше користування з радія. До тих нових планів належить також організація, що дає змогу збірно слухати радієвих авдицій у всіх німецьких громадах та інсталювати у сіх більших містах голосники. У звязку з поступом телевізії голова Кріглер заявив, що телевізія і радіо не є конкуренцією для театру та кіна, хоча для радія з технічного боку не існує ні простір ні час.

Біржа.

ГРОШІ

Львів, 23. березня 1939.

Бельґи бельґ. 89·10—89·57, Долари амер. нк. 5·27·00—5·29·50, Долари канад. 5·24·50—5·27·00, Фльор. гол. 280·80—28[illegible], Франки франц. 14·01—14·11, Франки шв. 118·60—119·40, Фунти англ. 24·77—24·91, Гульд. данц. 100·25—100·25, Кор. данські 110·55—111·33, Корони норв. 124·40—125·[illegible], Корони шведські 1[illegible]·45—128·37, Ліри іт. 16·10—16·60, Марки фінляндські 10·70—11·01, Марки нім. срібні 86·00—78·10.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 23. березня 1939.

1 кг. масла дес.	4.2
1 кг. масла бочк.	3.6
1 л. молока	сот. 17—[illegible]
1 кг. яєць	зол. 1—

Тенденція на все вдержана.

ОПОВІСТКА.

Звичайні Загальні Збори Товариства „Українська Бесіда" у Львові, вул. Рутовського ч. 22/I відбудуться в суботу дня 1. квітня 1939 в годині 6 (18) вечір зі звичайним денним порядком. Участь членів обовязкова. Якщо в означеній часі не було б бажаного числа членів, то Збори відбудуться годину пізніше без огляду на скількість членів (§ 24 ст.) і важністю рішень. — Від Виділу Т-ва „Українська Бесіда". 572 [illegible]

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на **Рідну Школу** Вас. Беляк, Львів 2 зол., Антін Озерів 2 зол.

МЕШКАННЯ

СТУДЕНТКА з власним фортепіяном шукає мешкання з харчами при родині. Зголошення: Лісна 3, І. п. м. 2. 646 [illegible]

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ІНТЕЛІҐЕНТНА, літ 35 шукає мужа, може в інтересі, студіях і т. п. „Діло" під „38—45". 645 [illegible]

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТ гімназії, старого типу шукає лекцій. Приготовляє успішно до іспитів з обсягу 7 кляс школи вселюдної і 1. гімназійної. Радо виїде на провінцію. Зголошення під „Працьовитий".

КУПЛЮ — ПРОДАЖ

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ, добре прослуюча, при великій вулиці у Львові, на продаж зараз з причини виїзду власника. Інформації в Адміністрації „Діла". 650 [illegible]

РІЖНІ

ВИКЛЮЧНА продажа дьот і форм ... ... сухоклеєних „Оівос" — фабрики М. Гальпер і Син — Львів, ул. Дзер... ч. 3. — Тел. 271-14. 627 [illegible]

ВЕСНЯНІ ПЛАЩІ І СУКНІ ... рекламне через місяць ... жіночих. Марк. Вишкевецький і ... 632 [illegible]

ОГОЛОШЕННЯ

Фіранки, капи, накидки,

ковдри, меблеві матеріяли в найбільшім виборі

Френкель і Лідер

Львів, Леґіонів 25. в подвірю.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.